

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KRR.430.003.2019

Nr ewid. 69/2019/P/19/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli

WYKONANIE W 2018 R. PLANÓW FINANSOWYCH KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA I ZASOBU WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA ORAZ REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ

Warszawa, maj 2019 r.

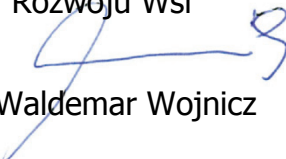
Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie w 2018 r. planów finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz realizacja zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej

p.o. Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Waldemar Wojnicz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 16 maja 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	7
1. Ocena ogólna.....	7
2. Uwagi	8
III. Wyniki kontroli	9
1. Wykonanie planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	9
1.1. Wykonanie planu przychodów	9
1.2. Wykonanie planu kosztów.....	11
2. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	13
2.1. Wykonanie planu przychodów	14
2.2. Wykonanie planu kosztów	15
3. Gospodarowanie wolnymi środkami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	17
4. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności	18
5. Sprawozdania	24
IV. Informacje dodatkowe.....	26
Załączniki	27

I. Wprowadzenie

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej KOWR lub Krajowy Ośrodek) jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ (dalej ufp) i działa na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (dalej ustawa o KOWR)² oraz statutu³.

W strukturze organizacyjnej KOWR wyodrębniono centralę w Warszawie oraz 17 oddziałów terenowych (dalej OT KOWR). Nadzór nad Krajowym Ośrodkiem sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Powołany z dniem 1 września 2017 r. KOWR – stosownie do art. 46 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa⁴ – wstąpił w ogół praw i obowiązków zniesionych Agencji Rynku Rolnego i Agencji Nieruchomości Rolnych, z wyjątkiem praw i obowiązków określonych w art. 46 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, w które wstąpiła Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej ARiMR).

W 2018 r. Krajowy Ośrodek, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o KOWR, realizował zadania wynikające z polityki państwa, w szczególności w zakresie wdrażania i stosowania instrumentów wsparcia rolnictwa, aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich. Zadaniem KOWR (w tym realizowanymi zgodnie z art. 9 ust. 1-3 ustawy o KOWR) były:

- gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (dalej Zasób WRSP lub Zasób);
- wykonywanie uprawnień kontrolnych w prywatnym obrocie nieruchomościami rolnymi na podstawie ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego⁵ (dalej ukur);
- zarządzanie spółkami hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej;
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych dotyczących produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych;
- wsparcie działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym,
- realizacja zadań Wspólnej Polityki Rolnej (dalej WPR) delegowanych z ARiMR,
- administrowanie dziewięcioma funduszami promocji produktów rolno-spożywczych; w ramach tych zadań KOWR dysponował środkami funduszy promocji na podstawie uchwał komisji zarządzających poszczególnymi funduszami, a także zapewniał obsługę prawną oraz techniczno-biurową funduszy oraz komisji zarządzających;
- realizacja innych zadań powierzonych KOWR przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014–2020 (dalej PO PŻ 2014–2020) oraz Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na lata 2014–2020 (dalej PO IR 2014–2020).

Realizacja przez KOWR zadań WPR delegowanych z ARiMR obejmowała:

- dwa poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości przez producentów rolnych” oraz „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (dalej PROW 2014–2020);

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 869.

² Dz. U. z 2018 r. poz. 1154.

³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2233).

⁴ Dz. U. poz. 624, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1405, ze zm.

- program dla szkół w zakresie dostarczania dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i przetworów mlecznych;
- wsparcie rynku produktów pszczelich;
- wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych;
- prowadzenie interwencyjnych zakupów i sprzedaży wybranych towarów rolno-spożywczych.

W ramach powyższych zadań KOWR prowadził m.in. postępowania w sprawach o przyznanie pomocy, przeprowadzał kontrole administracyjne i kontrole na miejscu, w tym wniosków o przyznanie pomocy, sporządzał i autoryzował dokumenty, na podstawie których ARiMR dokonywała płatności dla beneficjentów, a także prowadził rejestry i sporządzał sprawozdania.

Zadania KOWR w ramach PO PŻ 2014–2020 określały przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁶. Program ten był finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Krajowy Ośrodek będąc instytucją pośredniczącą tego Programu i beneficjentem, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym⁷ prowadził m.in.: postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i zawierał umowy na dostawy artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich, przeprowadzał kontrole dostaw artykułów spożywczych, rozpatrywał wnioski o płatność i realizował płatności.

Krajowy Ośrodek jako partner Ministra Przedsiębiorczości i Technologii realizował poddziałanie 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand” w ramach PO IR 2014–2020 wspierając mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w działaniach promocyjnych na pięciu wybranych rynkach perspektywicznych (w Chinach, Indiach, Wietnamie, Republice Południowej Afryki i Zjednoczonych Emiratach Arabskich) oraz w dwóch krajach Unii Europejskiej (we Francji oraz w Niemczech).

Zgodnie z art. 22 ufp oraz art. 20 ust. 5c ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa⁸ Krajowy Ośrodek był zobowiązany do przekazywania na dochody budżetu państwa nadwyżki środków finansowych KOWR i Zasobu WRSP ustalonej na koniec roku, pozostającej po uregulowaniu zobowiązań podatkowych. Kwota prognoz dochodów budżetowych z tego tytułu określana była w ustawie budżetowej w ramach części 33 – Rozwój wsi.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2018 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także realizacji przez KOWR zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności podejmowanych działań.

Ocenie podlegały w szczególności:

- wykonanie przychodów, w tym działania związane z udzielaniem ulg w spłacie i umorzeniami należności;
- wykonanie kosztów bieżących, a także wydatków majątkowych oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji;
- wykorzystanie dotacji z budżetu państwa, w tym przekazanych na realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej;
- gospodarowanie wolnymi środkami;
- sporządzenie sprawozdań budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2018 r.;
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, ze zm.

⁷ Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, s. 1, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 91, ze zm.

Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. odstąpiono od badania systemu rachunkowości i ksiąg rachunkowych KOWR.

Plan finansowym KOWR na 2018 r. określony został w tabeli 7 załącznika 11 do ustawy budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r.⁹ (dalej ustawa budżetowa na rok 2018).

W ramach planu finansowego na 2018 r. KOWR zrealizował przychody w wysokości 333 815,9 tys. zł, tj. 91,6% planu po zmianach (364 547 tys. zł) i poniósł koszty w wysokości 303 448,4 tys. zł, tj. 84,9% planu po zmianach (357 231 tys. zł).

Plan finansowy KOWR składał się z dwóch podstawowych części: A sporządzanej w układzie memoriałowym, gdzie prezentowane był przychody, koszty i wynik finansowy oraz z części B, która miała charakter kasowy i dotyczyła dochodów oraz wydatków. Zgodnie z zasadą memoriału, przychód nie jest jednoznaczny z wpływem środków pieniężnych (dochodem), a koszt nie musi oznaczać poniesienia wydatku w danym momencie. Plan finansowy obejmował również część D dotyczącą danych uzupełniających obejmującej wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów.

Plan finansowym KOWR na 2018 r. określony w tabeli 7 załącznika 11 do ustawy budżetowej na rok 2018 nie obejmował środków na realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 finansowanego z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. W związku z realizacją tego Programu Krajowy Ośrodek wydatkował 393 073,8 tys. zł.

W ramach planu finansowego Zasobu WRSP na rok 2018 zrealizowane przychody wyniosły 1 175 988,7 tys. zł, tj. 111,3% planu po zmianach (1 056 900 tys. zł), a koszty – 995 311,5 tys. zł, tj. 92,2% planu po zmianach (1 079 283 tys. zł).

Plan finansowy Zasobu WRSP składał się z części A sporządzanej w układzie memoriałowym, gdzie prezentowane były przychody, koszty i wynik oraz z dwóch części zawierających dane uzupełniające – części B, która miała charakter kasowy i dotyczyła wpływów oraz wydatków oraz części C obejmującej wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów.

Kontrola wykonania w 2018 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP oraz realizacji przez KOWR zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰.

⁹ Dz. U. poz. 291.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 489.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2018 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu, a także realizację przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej.

W wyniku kontroli próby kosztów bieżących i wydatków majątkowych w łącznej wysokości 28 656,8 tys. zł, tj. 9,4% kosztów poniesionych przez KOWR w ramach planu finansowego, i kwoty 19 603,3 tys. zł, tj. 5% wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich zrealizowanych w ramach PO PŻ 2014–2020, stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia również prawidłowe realizowanie przychodów oraz prawidłowe gospodarowanie wolnymi środkami KOWR i Zasobu WRSP.

Koszty KOWR i Zasobu WRSP poniesione zostały na realizację zadań ustawowych. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na utrzymującą się od 2016 r. tendencję realizowania dochodów budżetowych w części 33 – Rozwój wsi z tytułu nadwyżki środków finansowych Zasobu WRSP w kwotach istotnie wyższych od dochodów prognozowanych w ustawach budżetowych na kolejne lata. W 2016 r. wykonanie planu dochodów budżetowych z tytułu nadwyżki środków finansowych Zasobu WRSP było wyższe o 234 603,7 tys. zł, tj. o 29% od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2016, w 2017 r. – wyższe o 1 026 836,8 tys. zł, tj. o 1344% od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2017 oraz w 2018 r. – wyższe o 781 888,6 tys. zł, tj. o 720% od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2018.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania z wykonania planu finansowego KOWR za IV kwartał 2018 r. oraz sprawozdania za IV kwartał 2018 r. w zakresie operacji finansowych, a także roczne sprawozdanie z realizacji wydatków w układzie zadaniowym Rb-BZ2.

W trakcie kontroli ustalono, że zobowiązania wymagalne wykazane w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-UZ za IV kwartał 2018 r. Zasobu WRSP sporządzonych w dniu 21 lutego 2019 r. zostały zawyżone o łączną kwotę 6374,2 tys. zł. Ponadto w rocznym sprawozdaniu z realizacji wydatków w układzie zadaniowym Rb-BZ2 z dnia 12 marca 2019 r. wykazano nieaktualną wartość współczynnika procentowego udziału powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie. Skorygowane przez KOWR sprawozdania zostały przekazane w dniach 12 marca i 8 kwietnia 2019 r. do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania z wykonania planu finansowego Zasobu WRSP za IV kwartał 2018 r. oraz sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2018 r., a także skorygowane sprawozdania Rb-Z i Rb-UZ za IV kwartał 2018 r. w zakresie operacji finansowych, a także skorygowane roczne sprawozdanie z realizacji wydatków w układzie zadaniowym Rb-BZ2.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej¹¹, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹² oraz sprawozdawczości budżetowej w układzie

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 109, ze zm.).

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

zadaniowym¹³, a także prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od oceny zadania związanego z udzieleniem w 2018 r. gwarancji w wysokości 40 000 tys. zł na skup i zagospodarowanie jabłek przemysłowych. Realizacja tego zadania będzie przedmiotem oceny NIK w odrębnej kontroli.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP została przedstawiona w załączniku nr 1 do Informacji.

2. Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę:

- wzmocnienia systemu kontroli zarządczej przyjętego w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa o mechanizmy zapobiegające uchybieniom zidentyfikowanym w obszarze sporządzania sprawozdań Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- właściwego planowania dochodów budżetowych z tytułu nadwyżki środków finansowych Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazywanych na dochody budżetu państwa w ramach części 33 – Rozwój wsi, wobec utrzymującej się w kolejnych latach tendencji do uzyskiwania tej nadwyżki w kwotach istotnie wyższych od prognozowanych w ustawach budżetowych.

¹³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.).

III. Wyniki kontroli

1. Wykonanie planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa

Plan finansowy KOWR stanowił załącznik 11 (tabela 7) do ustawy budżetowej na rok 2018. Zmiany tego planu dokonano w dniu 13 listopada 2018 r. z zachowaniem zasad określonych w art. 21 ust. 5 ufp. Wykonanie planu finansowego KOWR w 2018 r. ustalono na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2018 r. z dnia 22 lutego 2019 r.

Plan finansowy KOWR na 2018 r. nie obejmował środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich na realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 finansowanego z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Krajowy Ośrodek wydatkował w związku z realizacją tego Programu 393 073,8 tys. zł. Były to środki otrzymane z części 44 – Zabezpieczenie społeczne, której dysponentem był Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przeznaczone na współfinansowanie i finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej w ramach PO PŻ 2014–2020.

W planie finansowym KOWR na 2018 r. zostały natomiast ujęte środki na pomoc techniczną dla KOWR w ramach PO PŻ 2014–2020 oraz środki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na realizację projektu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjny Rozwój 2014–2020.

Nieobjęcie środków PO PŻ 2014–2020 planem finansowym KOWR wynikało z przyjęcia przez KOWR przy sporządzaniu planu finansowego zasad stosowanych przez zniesioną Agencję Rynku Rolnego (dalej ARR), która również nie uwzględniała środków na jego realizację w swoim planie finansowym, a także przyjęcia analogicznych zasad, jak przy sporządzaniu planu finansowego ARiMR. Krajowy Ośrodek przedłożył dokumenty planistyczne w zakresie PO PŻ 2014–2020 wymagane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Projekt planu finansowego KOWR na 2018 r. przekazany został do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez zniesione Agencję Rynku Rolnego i Agencję Nieruchomości Rolnych (dalej ANR) w dniu 20 lipca 2017 r., a następnie zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Finansów oraz Komisję Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i przyjęty w ustawie budżetowej na rok 2018.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w pkt 22 ppkt 12 załącznika 48 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej¹⁴, w objaśnieniach do formularza PF-OSPR stanowiącego wzór planu finansowego agencji wykonawczej wskazano, że plan finansowy nie obejmuje środków przeznaczonych na współfinansowanie i finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej wyłącznie w przypadku Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W przepisach prawa nie określono, aby wyżej wymienione środki zostały wyłączone z planu finansowego KOWR, tak jak w przypadku ARiMR.

Z uwagi na to, że działalność KOWR w 2017 r. obejmowała okres od września do grudnia, nie dokonywano porównania przychodów i kosztów uzyskanych w 2018 r. z danymi z 2017 r.

1.1. Wykonanie planu przychodów

W planie finansowym KOWR po zmianach ujęto przychody w kwocie 364 547 tys. zł. Zrealizowane w 2018 r. przychody ogółem stanowiły kwotę 333 815,9 tys. zł i były niższe o 30 731,1 tys. zł (tj. o 8,4%) od kwoty ujętej w planie po zmianach. Niepełne wykonanie przychodów związane było m.in. z niższym zapotrzebowaniem na dotację podmiotową przeznaczoną na funkcjonowanie KOWR oraz na dotacje celowe na finansowanie zadań krajowych – działalności informacyjno-promocyjnej oraz wspierania rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą.

¹⁴ Dz. U. poz. 1154.

W strukturze przychodów KOWR największy udział miały przychody z Zasobu WRSP przeznaczone na koszty funkcjonowania Krajowego Ośrodka, tj. 70,4% przychodów ogółem oraz dotacje z budżetu państwa stanowiące 23,4% tych przychodów.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa były niższe o 30,5% od kwoty ujętej w planie po zmianach (tj. o 34 270,5 tys. zł).

Dotację podmiotową na funkcjonowanie KOWR oraz dotacje celowe na realizację zadań krajowych przekazał Krajowemu Ośrodkowi Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach części 33 – Rozwój wsi, dotacje celowe na realizację pomocy technicznej w ramach PO PŻ 2014–2020 – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z części 44 – Zabezpieczenie społeczne, a dotacje na realizację zadań w ramach projektu PO IR 2014–2020 – Minister Przedsiębiorczości i Technologii z części 20 – Gospodarka.

Ponadto ze środków otrzymanych od Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na realizację projektu „Platforma Żywnościowa” przeznaczono kwotę 3419 tys. zł. Projekt ten jest realizowany w ramach programu „Gospostrateg” przez konsorcjum w składzie: KOWR – lider projektu, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego. Celem projektu było uruchomienie elektronicznej platformy sprzedażowej dla produktów rolno-spożywczych.

Otrzymane dotacje umożliwiły realizację zadań wskazanych w zakresach rzeczowych umów na dotacje celowe, a także zadań związanych z funkcjonowaniem KOWR.

Przychody KOWR pochodzące z Zasobu WRSP i przeznaczone na koszty funkcjonowania Krajowego Ośrodka zostały zrealizowane w wysokości 234 983 tys. zł, tj. 100% kwoty planu po zmianach i 100% kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2018.

Przychody z prowadzonej działalności zrealizowano w wysokości 8731,8 tys. zł, tj. o 3660,8 tys. zł (tj. o 72,2%) wyższej niż określona w planie po zmianach (5071 tys. zł). Uzyskane przychody pochodziły ze sprzedaży zbędnych składników majątkowych KOWR oraz wpłat z tytułu obsługi Funduszy Promocji Produktów Rolno-Spożywczych.

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-40 z wykonania planu finansowego KOWR, na koniec grudnia 2018 r. należności netto wyniosły 2533,7 tys. zł i były o 3,7% niższe od należności na koniec 2017 r. (2630,7 tys. zł). Obejmowały one należności krótkoterminowe w kwocie 500,7 tys. zł m.in. z tytułu rezerwacji powierzchni wystawienniczych, rozrachunków z tytułu pochodnych od wynagrodzeń, kar naliczonych w ramach mechanizmów monitorowania biogazu, biokomponentów i biopaliw, rozrachunków z tytułu kaucji, wadium i zastawów. Należności długoterminowe wyniosły 2033 tys. zł i stanowiły depozyt gwarancyjny w związku z najmem siedziby centrali KOWR.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. odpisy aktualizacyjne należności wyniosły 11 139,2 tys. zł, a kwota należności brutto – 13 673 tys. zł, w tym 11 217,8 tys. zł (tj. 82%) stanowiły należności przeterminowane.

Z należności dotyczących funkcjonowania KOWR i zadań krajowych w 2018 r. odzyskano kwotę 685,4 tys. zł.

Nie wystąpiły przypadki przedawnień należności ani umorzeń.

Szczegółowym badaniem objęto należności od 15 dłużników w łącznej kwocie 7209,8 tys. zł. Zbadane należności zostały wybrane metodą doboru celowego spośród 75 spraw o największej wartości i najdłuższym okresie przeterminowania.

Analizowane sprawy dotyczyły należności powstałych w latach 1994–2018. Stwierdzono, że podejmowano prawidłowe czynności zmierzające do wyegzekwowania należności na drodze postępowania cywilnego i postępowania administracyjnego. W 2018 r. odzyskano z tego tytułu 60,9 tys. zł.

Dane dotyczące wykonania planu przychodów KOWR przedstawiono w załączniku nr 2 do Informacji.

1.2. Wykonanie planu kosztów

W 2018 r. KOWR poniósł koszty w wysokości 303 448,4 tys. zł, tj. o 53 782,6 tys. zł niższej (o 15,1%) od kwoty ujętej w planie po zmianach (357 231 tys. zł). Spowodowane to było głównie niższymi kosztami zadań krajowych oraz funkcjonowania KOWR, w związku z uzyskaniem m.in. oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz przeniesieniem realizacji niektórych zakupów na 2019 r. Zrealizowane koszty były niższe o 14,2% od kosztów zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2018 (353 701 tys. zł).

Koszty Krajowego Ośrodka obejmowały:

- koszty funkcjonowania – 286 294,1 tys. zł (94,4% kosztów ogółem) przeznaczone na obsługę zadań ujętych w planie finansowym KOWR, planie finansowym Zasobu WRSP oraz związanych z realizacją PO PŻ 2014–2020;
- koszty działań promocyjnych i informacyjnych, wsparcia działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym oraz dopłat do kwalifikowanego materiału siewnego – 13 784,3 tys. zł (4,5% kosztów ogółem);
- pozostałe koszty – 3370 tys. zł (1,1% kosztów ogółem).

Koszty realizacji zadań finansowanych z dotacji celowych poniesione zostały w wysokości 13 784,3 tys. zł i były o 5715,7 tys. zł (tj. o 29,3%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (19 500 tys. zł).

Powodem niższego wykonania planu było:

- w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych – m.in. rezygnacja z niektórych działań w wyniku przeprowadzonej analizy celowości i zbieżności z innymi działaniami dotyczącymi promowania polskiej żywności;
- w zakresie wspierania rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą – oszczędności uzyskane w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, rezygnacja z organizacji niektórych działań w związku z niedostatecznym zainteresowaniem przedsiębiorców, wykonanie niektórych działań w ramach kosztów funkcjonowania KOWR.

Koszty funkcjonowania KOWR były o 46 833,9 tys. zł (tj. o 14,1%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (333 128 tys. zł) i obejmowały głównie koszty:

- wynagrodzeń – 163 767,3 tys. zł, które zostały wykonane w 92,7% kwoty ujętej w planie po zmianach (176 751 tys. zł) oraz składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy – 30 224,9 tys. zł, tj. 89,9% kwoty ujętej w planie po zmianach (33 633 tys. zł);
- usług obcych – 58 365,5 tys. zł, które zostały wykonane w 79,9% kwoty ujętej w planie po zmianach (73 025 tys. zł); niższe wykonanie było spowodowane przedłużającymi się postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego, a w konsekwencji opóźnieniami w realizacji umów dotyczących m.in. naprawy samochodów, sprzątnięcia, usług serwisowych urządzeń biurowych, przedłużającymi się negocjacjami z wykonawcą oraz uzyskaniem oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego m.in. na usługi pocztowe i kurierskie, a także na obsługę serwisową samochodów.

Wydatki majątkowe KOWR zrealizowano w kwocie 11 404 tys. zł, co stanowiło 41,9% kwoty ujętej w planie po zmianach w wysokości 27 205 tys. zł.

Wydatki te sfinansowano z dotacji celowej otrzymanej z części 33 – Rozwój wsi (7275,6 tys. zł), ze środków na funkcjonowanie KOWR pochodzących z Zasobu WRSP (4088,3 tys. zł) oraz z dotacji celowej na pomoc techniczną PO PŻ 2014–2020 (40,1 tys. zł).

Z dotacji celowej otrzymanej z części 33 – Rozwój wsi sfinansowano zakup oprogramowania i infrastruktury technicznej (2143,1 tys. zł), utrzymanie i rozwój infrastruktury technicznej (1868,2 tys. zł), modernizację i pierwsze wyposażenie siedziby OT KOWR w Gorzowie Wielkopolskim (3216,7 tys. zł) oraz modernizację nieruchomości OT KOWR w Łodzi (47,6 tys. zł). Ze środków pochodzących

z Zasobu WRSP zakupiono samochody oraz meble biurowe, a z dotacji celowej na pomoc techniczną PO PŻ 2014–2020 – oprogramowanie i urządzenia sieciowe.

Przyczyną niższego niż planowano wykonania wydatków majątkowych m.in. było:

- niewydatkowanie całości planowanej kwoty na modernizację i wyposażenie nowej siedziby OT KOWR w Gorzowie Wielkopolskim z uwagi na późniejsze niż planowano zawarcie umowy z wykonawcą po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, długotrwałe uzgodnienia z konserwatorem zabytków. W 2018 r. wydatkowano na ten cel kwotę 3217 tys. zł, tj. 35,7% środków zaplanowanych w wysokości 9000 tys. zł; w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2018 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego¹⁵ ujęto planowane wydatki budżetu państwa z tytułu dotacji celowej dla KOWR na wyżej wymienione zadanie w wysokości 1900 tys. zł, z terminem wydatkowania do 31 marca 2019 r.;
- niewyłonienie wykonawców z powodu przedłużających się procedur postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym na termomodernizację budynku OT KOWR w Łodzi;
- niewykorzystanie środków przeznaczonych na modernizację i rozbudowę oprogramowania związaną z realizacją nowych zadań lub wynikającą ze zmiany prawa w zakresie obsługiwanych mechanizmów i programów administrowanych przez KOWR;
- zaniechanie zakupu sprzętu specjalistycznego na potrzeby OT w związku z centralizacją infrastruktury informatycznej;
- uzyskanie oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Szczegółowym badaniem objęto koszty bieżące i wydatki majątkowe poniesione przez KOWR w łącznej kwocie 28 656,8 tys. zł, z tego 25 441,6 tys. zł stanowiły koszty bieżące, a 3215,2 tys. zł – wydatki majątkowe. Próba kosztów bieżących stanowiła 25,6% podlegających badaniu kosztów, a próba wydatków majątkowych – 28,2% podlegających badaniu wydatków majątkowych.

Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., ze szczegółowego badania wyłączono koszty amortyzacji, grupę kosztów dotyczącą wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. W ramach badanej próby kosztów bieżących w wysokości 25 441,6 tys. zł skontrolowano również koszty w wysokości 173,2 tys. zł poniesione na realizację PO IR 2014–2020, co opisano w pkt 4 Informacji.

Próba kosztów bieżących obejmowała 80 zapisów księgowych wylosowanych z zastosowaniem metody monetarnej (MUS¹⁶) na kwotę 20 706,6 tys. zł stanowiącą 81,4% badanej próby, a także dziewięć zapisów księgowych dobranych celowo (ze względu na najwyższe koszty usług informatycznych) na kwotę 4735 tys. zł, tj. 18,6% badanej próby.

Próba dotycząca wydatków majątkowych obejmowała cztery zapisy księgowe wylosowane z zastosowaniem metody monetarnej na kwotę 1161,5 tys. zł stanowiącą 36,1% badanej próby, a także cztery zapisy księgowe dobrane celowo (ze względu na najwyższe koszty zakupu oprogramowania) na kwotę 2053,7 tys. zł, tj. 63,9% badanej próby.

W ramach próby kosztów bieżących w wysokości 25 441,6 tys. zł, koszty sfinansowane dotacjami z budżetu państwa stanowiły 19,8%, tj. 5035,4 tys. zł.

Próba wydatków majątkowych w wysokości 3215,2 tys. zł w całości została sfinansowana dotacjami z budżetu państwa.

¹⁵ Dz. U. poz. 2346.

¹⁶ MUS (ang. *Monetary Unit Sampling*) jest to metoda losowania wydatków z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

Stwierdzono, że koszty zostały rzetelnie skalkulowane oraz dokonywano ich zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Koszty poniesiono w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, w wysokości i terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek. Środki otrzymane z budżetu państwa w formie dotacji wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem na cele określone w umowach zawartych z poszczególnymi dysponentami części budżetowych. Niewykorzystane środki dotacji zwrócono terminowo do budżetu państwa, a właściwi ministrowie zatwierdzili roczne rozliczenia dotacji.

W ramach powyższej próby kosztów bieżących i wydatków majątkowych w łącznej kwocie 28 656,8 tys. zł nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem wyłączenia zamówienia ze stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁷ (dalej ustawa pzp) oraz zastosowanego trybu udzielonego zamówienia publicznego.

W wyniku szczegółowej analizy dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę wydatków poniesionych w 2018 r. w wysokości 3892,5 tys. zł dotyczących:

- zakupu i dostawy samochodów na potrzeby KOWR – udzielonego w trybie zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy pzp), którego łączna kwota wydatków w 2018 r. wyniosła 3884,3 tys. zł;
- zakupu artykułów biurowych, tj. zamówienia wyłączonego spod rygoru stosowania ustawy pzp na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy pzp, którego kwota wydatków wyniosła 8,2 tys. zł,

nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów ustawy pzp oraz procedur wewnętrznych KOWR w zakresie udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy pzp.

Przeciętne zatrudnienie w KOWR w 2018 r., w przeliczeniu na etaty, wyniosło 1932 osoby, co stanowiło 96,2% planowanego poziomu zatrudnienia (2009 etatów). Przeciętne wynagrodzenie w 2018 r. wyniosło 6975 zł. Koszty wynagrodzeń osobowych zostały zrealizowane w wysokości 161 707,5 tys. zł, tj. 93% planu po zmianach (173 891 tys. zł).

W 2018 r. zatrudnienie w centrali KOWR zmalało o sześć etatów, a w OT wzrosło o 8,45 etatu. W porównaniu do stanu na dzień 31 sierpnia 2017 r. zatrudnienie w OT KOWR na koniec 2018 r. stanowiło 69% łącznego zatrudnienia w oddziałach terenowych zniesionych ANR i ARR.

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-40 z wykonania planu finansowego KOWR, na dzień 31 grudnia 2018 r. zobowiązania KOWR wyniosły 37 401,9 tys. zł i były wyższe o 10,2% od zobowiązań na koniec 2017 r. (33 953,5 tys. zł). Główną pozycję zobowiązań na koniec 2018 r. stanowiła kwota nadwyżki środków finansowych naliczona na dzień 31 grudnia 2018 r. w wysokości 30 995,5 tys. zł. Nadwyżka ta podlegała przekazaniu na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2019 r.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. zobowiązania wymagalne KOWR wyniosły 154,84 zł i dotyczyły nieuregulowanych kosztów dostawy wody i odbioru ścieków w OT KOWR w Gorzowie Wielkopolskim. Powstanie zaległości nastąpiło z uwagi na nieotrzymanie oryginału faktury przez Oddział, a zapłaty dokonano w dniu 28 stycznia 2019 r. po otrzymaniu duplikatu faktury.

W 2018 r. KOWR nie zaciągał kredytów bankowych i pożyczek.

Dane dotyczące wykonania planu kosztów KOWR przedstawiono w załączniku nr 2 do Informacji.

2. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Plan finansowy Zasobu WRSP stanowił załącznik 11 (tabela 7) do ustawy budżetowej na rok 2018. Zmiany tego planu dokonano w dniu 15 października 2018 r. oraz w dniu 14 grudnia 2018 r. z zachowaniem zasad określonych w art. 21 ust. 5 ufp.

¹⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm.

Wykonanie planu finansowego Zasobu WRSP w 2018 r. ustalono na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2018 r. z dnia 22 lutego 2019 r.

2.1. Wykonanie planu przychodów

W 2018 r. przychody ogółem Zasobu WRSP zostały zrealizowane w wysokości 1 175 988,7 tys. zł, były wyższe o 11,3% (tj. o 119 088,7 tys. zł) od kwot ujętych w planie po zmianach, wyższe o 13,2% (tj. o 136 988,7 tys. zł) od ujętych w ustawie budżetowej na rok 2018 i stanowiły 114,3% przychodów uzyskanych w 2017 r. (1 029 185,3 tys. zł).

W strukturze przychodów Zasobu WRSP największy udział miały przychody:

- z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu – 481 420,1 tys. zł, tj. 40,9% wszystkich przychodów;
- ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP – 417 274,5 tys. zł (35,5%), dokonanej w 2018 r. i w latach ubiegłych (należność rozłożona na raty);
- finansowe – 249 885,9 tys. zł (21,2%).

W latach 2015–2018 głównymi pozycjami przychodów Zasobu WRSP były przychody ze sprzedaży i odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP. Udział przychodów ze sprzedaży mienia w przychodach ogółem Zasobu WRSP zmalał z 77,2% w 2015 r. do 35,5% w 2018 r. W ujęciu kwotowym przychody te zmniejszyły się pomiędzy rokiem 2015 a 2018 o 84,2% – z 2 633 279,4 tys. zł do 417 274,5 tys. zł.

Zasadniczą przyczyną spadku przychodów ze sprzedaży było ograniczenie powierzchni sprzedawanych nieruchomości rolnych z 76,7 tys. ha w 2015 r. do 3,4 tys. ha w 2018 r., spowodowane wejściem w życie ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw¹⁸ (dalej ustawa o wstrzymaniu sprzedaży).

Cena sprzedaży hektara gruntów rolnych Zasobu, która w 2015 r. wynosiła 29,5 tys. zł za hektar, w 2016 r. wzrosła o 9,2% i wyniosła 32,3 tys. zł za hektar, w 2017 r. obniżyła się w stosunku do roku poprzedniego o 3,7% do 31,1 tys. zł za hektar, a w 2018 r. ponownie obniżyła się o 15% do kwoty 26,4 tys. zł za hektar.

W latach 2015–2018 przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP wzrosły o 20,6% – od kwoty 399 052,5 tys. zł w 2015 r. do kwoty 481 420,1 tys. zł w 2018 r. Wzrastał również udział przychodów z tego tytułu w przychodach ogółem Zasobu WRSP – z 11,7% w 2015 r. do 40,9% w 2018 r. Przychody z tytułu odpłatnego korzystania z mienia Zasobu stanowiły przychody z umów dzierżawy i najmu, z tytułu przekazania w zarząd i użytkowanie wieczyste, a także bezumownego użytkowania nieruchomości oraz ustanowienia służebności.

Należności netto Zasobu WRSP na koniec 2018 r. według sprawozdania Rb-35, wyniosły 4 967 992,8 tys. zł i był niższy o 9,3% (tj. o 511 217,1 tys. zł) od stanu należności na koniec 2017 r. (5 479 209,9 tys. zł). Główną przyczyną obniżenia należności w stosunku do 2017 r. było zmniejszenie sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP w związku z ustawą o wstrzymaniu sprzedaży. W 2018 r. sprzedawano głównie nieruchomości o małej powierzchni, bez rozkładania należnych płatności na raty.

Według stanu na koniec 2018 r. kwota należności brutto wyniosła 6 980 870,7 tys. zł, w tym odpisy aktualizacyjne należności uwzględniające prawdopodobieństwo ich zapłaty – 2 012 877,9 tys. zł.

W 2018 r. odroczone spłatę należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości Zasobu WRSP w łącznej kwocie 18 326,1 tys. zł, a rozłożono na raty należności w wysokości 48 398,5 tys. zł.

Łączna kwota umorzeń należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP w 2018 r. wyniosła 14 477,5 tys. zł, z tego należności w kwocie 9481,5 tys. zł umorzono w ramach uprawnień dyrektorów OT KOWR, a kwotę 4996 tys. zł – za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 869.

Należności z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP z terminem płatności w 2018 r. wyniosły 1 567 449 tys. zł i były wyższe o 8,3% od należności w 2017 r., tj. o 119 734 tys. zł.

Na podstawie art. 700 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny¹⁹ obniżono czynsz dzierżawny o kwotę 14 649 tys. zł, co stanowiło 0,9% należności ogółem.

W związku z powyższym, dzierżawcy i nabywcy nieruchomości zobowiązani do uregulowania należności w kwocie 1 552 800 tys. zł w 2018 r. wpłacili 88,6%, tj. kwotę 1 375 900 tys. zł. Odroczone termin płatności należności w kwocie 17 581 tys. zł, rozłożono spłatę należności w ratach na kwotę 36 672 tys. zł oraz umorzono należności w wysokości 385 tys. zł. W 2018 r. dzierżawcy i nabywcy nieruchomości nie wpłacili w terminie kwoty 122 261 tys. zł.

Na zmniejszenie należności miało wpływ wprowadzenie uchwałą Nr 107/2018 Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. programu pomocy dla poszkodowanych przez suszę w 2018 r. W związku z poniesionymi stratami, dzierżawcy i nabywcy mienia Zasobu WRSP złożyli do końca 2018 r. 11 115 wniosków o obniżenie, umorzenie lub odroczenie należności, na łączną kwotę 213 099 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w trakcie rozpatrywania było 7141 wniosków.

Należności przeterminowane Zasobu WRSP na koniec 2018 r. wyniosły 2 097 305,8 tys. zł, w tym z tytułu zawartych umów dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego – 2 063 290,9 tys. zł, czyli 98,4% ogółu należności przeterminowanych.

Szczegółowe badanie próby siedmiu umorzonych zaległości na kwotę 5172,2 tys. zł, co stanowiło 26,6% ogółu umorzonych należności Zasobu WRSP w 2018 r., nie wykazało nieprawidłowości. Umorzeń dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto analizie poddano działania windykacyjne OT KOWR dotyczące 20 najwyższych należności na łączną kwotę 9657,6 tys. zł. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. Badane należności nie uległy przedawnieniu.

Dane dotyczące wykonania przychodów Zasobu WRSP przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

2.2. Wykonanie planu kosztów

W 2018 r. koszty ogółem Zasobu WRSP wyniosły 995 311,5 tys. zł i stanowiły 92,2% kwoty planu po zmianach (1 079 283 tys. zł), 93,8% planu ujętego w ustawie budżetowej na rok 2018 (1 061 383 tys. zł) oraz 123,7% kosztów poniesionych w 2017 r. (804 843,8 tys. zł).

Koszty gospodarowania mieniem Zasobu WRSP, które w 2018 r. stanowiły 37,4% łącznych kosztów Zasobu WRSP, poniesione zostały w wysokości 372 064,6 tys. zł i były niższe o 111 835,4 tys. zł od zaplanowanych w kwocie 483 900 tys. zł (tj. o 23,1%). Niższe wykonanie tych kosztów wynikało m.in. z: niższych, w stosunku do planu po zmianach, odpisów aktualizujących należności, kosztów sądowych i egzekucyjnych, kosztów z tytułu umorzenia oprocentowania i odsetek za zwłokę od należności z rozdysponowania mienia, kosztów usług obcych w związku z niższą sprzedażą nieruchomości.

Pozostałe koszty Zasobu WRSP dotyczyły zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego i zostały zrealizowane w kwocie 388 263,9 tys. zł, tj. w 107,7% planu po zmianach (360 400 tys. zł), a także środków na pokrycie kosztów funkcjonowania KOWR przekazanych w kwocie 234 983 tys. zł, tj. w 100% planu po zmianach (234 983 tys. zł). W strukturze kosztów, zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego stanowiły 39%, a środki na pokrycie kosztów funkcjonowania KOWR – 23,6% kosztów ogółem Zasobu WRSP.

Wydatki na inwestycje i remonty ze środków Zasobu WRSP poniesiono w wysokości 72 903,1 tys. zł, tj. 23,6% planu po zmianach (309 000 tys. zł). W ramach tej kwoty na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego związanych w szczególności

¹⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, ze zm.

z realizacją prawa pierwokupu i nabycia nieruchomości rolnych oraz nabyciem przez KOWR nieruchomości rolnych na pisemne żądanie zbywcy wydatkowano 38 578,8 tys. zł, tj. 14,3% planu po zmianach (270 000 tys. zł) oraz na inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu WRSP – 34 324,3 tys. zł, tj. 88% planu po zmianach. Plan nie został zrealizowany w szczególności w wyniku niższego niż przewidywano wykorzystania środków na realizację prawa pierwokupu nieruchomości, realizacji mniejszej liczby zadań inwestycyjnych dotyczących mienia Zasobu WRSP wynikającej w szczególności z długotrwałych postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz przedłużającej się procedury przygotowania dokumentacji i uzyskania pozwoleń, a także przedłużenia terminów zakończenia prac na 2019 r.

Stan środków Zasobu WRSP na koniec 2018 r. wyniósł 910 548,9 tys. zł i był wyższy o 22 652,9 tys. zł, tj. o 2,6% w stosunku do stanu na koniec 2017 r. (887 896 tys. zł). W 2018 r. wpłaty z tytułu nadwyżki środków finansowych do budżetu państwa wyniosły 890 488,6 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, z tego wpłata za 2017 r. wyniosła 855 738,6 tys. zł, a wpłaty zaliczek za 2018 r. – łącznie 34 750 tys. zł. Wpłat dokonano zgodnie z harmonogramem określonym w planie finansowym Zasobu WRSP na 2018 r. Powyższe wpłaty stanowiły 820% planu dochodów ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2018 (108 600 tys. zł).

W 2018 r., tak jak w poprzednich latach 2016–2017, zrealizowane dochody budżetu państwa w części 33 – Rozwój wsi z wyżej wymienionego tytułu (dane według sprawozdania budżetowego Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych części 33 – Rozwój wsi) były istotnie wyższe od dochodów prognozowanych w ustawach budżetowych na kolejne lata, i tak:

- w 2016 r. wykonanie planu dochodów budżetowych z tytułu nadwyżki środków finansowych Zasobu WRSP było wyższe o 234 603,7 tys. zł, tj. o 29% od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2016 (plan 809 800 tys. zł, wykonanie 1 044 403,7 tys. zł),
- w 2017 r. – wyższe o 1 026 836,8 tys. zł, tj. o 1344% od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2017 (plan 76 400 tys. zł, wykonanie 1 103 236,8 tys. zł),
- w 2018 r. – wyższe o 781 888,6 tys. zł, tj. o 720% od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2018 (plan 108 600 tys. zł, wykonanie 890 488,6 tys. zł).

W ocenie NIK świadczy to o niewłaściwym planowaniu dochodów wobec utrzymującej się w kolejnych latach tendencji do realizowania istotnie wyższych dochodów od prognozowanych w ustawach budżetowych.

Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2018 r. wyniosły 967 428,9 tys. zł i były wyższe o 3,6% (tj. o 33 288,4 tys. zł) od zobowiązań na koniec 2017 r. (934 140,5 tys. zł). Na koniec 2018 r. kwota zobowiązań długoterminowych Zasobu WRSP wyniosła 913,3 tys. zł i była niższa o 335,5 tys. zł, tj. o 26,9%, w stosunku do stanu na koniec 2017 r.

Zmniejszenie kwoty zobowiązań długoterminowych wynikało głównie ze zmniejszenia środków z tytułu wpłaconych kaucji, zastawów związanych z zabezpieczeniem umów dzierżawy oraz zmianą zobowiązań długoterminowych na krótkoterminowe.

Na koniec 2018 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2018 r. limit poręczeń i gwarancji kredytowych udzielanych w ramach planu finansowego po zmianach Zasobu WRSP ustalony został w wysokości 180 000 tys. zł. Wykonanie planu finansowego Zasobu w zakresie limitu poręczeń i gwarancji kredytowych wyniosło 40 000 tys. zł, tj. 22,2% planu po zmianach. Przyczyną niewykorzystania kwoty było m.in. mniejsze zapotrzebowanie na gwarancje zgłaszane w 2018 r. przez wnioskodawców.

W dniu 12 października 2018 r. zawarta została umowa pomiędzy KOWR a Eskimos S.A. (dalej również Spółka), w której KOWR zobowiązał się do zlecenia Bankowi Gospodarstwa Krajowego (dalej BGK lub Bank) udzielenia do kwoty 40 000 tys. zł gwarancji spłaty kredytu zaciągniętego przez Eskimos S.A.

w Banku Ochrony Środowiska na realizację przedsięwzięcia polegającego na skupie i zagospodarowaniu jabłek przemysłowych.

Krajowy Ośrodek zawarł umowę o udzielenie gwarancji bankowej przez BGK w dniu 16 października 2018 r. Bank w ramach tej umowy przyznał KOWR limit gwarancji w wysokości 100 000 tys. zł dostępny w okresie od dnia 16 października 2018 r. do dnia 15 stycznia 2019 r. W dniu 16 października 2018 r. BGK na podstawie wyżej wymienionej umowy udzielił Spółce gwarancji w wysokości 40 000 tys. zł tytułem spłaty kredytu zaciągniętego w Banku Ochrony Środowiska.

Stan zobowiązań na koniec 2018 r. z tytułu udzielonej gwarancji wyniósł 40 000 tys. zł.

Z tytułu prowizji za udzielenie gwarancji przez BGK, KOWR w 2018 r. poniósł wydatki w kwocie 120 tys. zł oraz uzyskał od Spółki dochód z tytułu prowizji w kwocie 380 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. stan należności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wyniósł 2528,7 tys. zł. Należności te dotyczyły poręczeń wykonanych w latach 1994–2004, w stosunku do których nie zostało zakończone dochodzenie wierzytelności.

W 2018 r. do KOWR złożono 26 wniosków na kwotę 6346 tys. zł o udzielenie pożyczek na wsparcie przedsięwzięć mających na celu rozwój obszarów wiejskich, z przeznaczeniem środków na finansowanie działań innowacyjnych lub rozwojowych związanych z produkcją roślinną, zwierzęcą, hodowlą oraz przetwórstwem rolno-spożywczym. Trzy wnioski zostały rozpatrzone odmownie, trzy pozostawiono bez rozpoznania z powodu rezygnacji wnioskodawców, a pozostałe były w trakcie rozpatrywania.

Wynik Zasobu WRSP za 2018 r. wyniósł 180 677,2 tys. zł, a obowiązkowe obciążenia wyniku stanowiące nadwyżkę środków finansowych – 733 287,9 tys. zł.

Wynik Zasobu WRSP stanowiący różnicę pomiędzy przychodami a kosztami gospodarowania mieniem (bez uwzględniania kosztów z tytułu zasileń Funduszu Rekompensacyjnego oraz środków na funkcjonowanie KOWR) wyniósł 803 924,1 tys. zł.

Dane dotyczące wykonania kosztów Zasobu WRSP przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

3. Gospodarowanie wolnymi środkami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Stan środków pieniężnych KOWR na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniósł 34 781 tys. zł i był niższy o 1220,1 tys. zł, tj. o 3,4% w stosunku do stanu na koniec 2017 r. (36 001,5 tys. zł).

Wolne środki finansowe, którymi dysponował KOWR w 2018 r. w ramach planu finansowego były przekazywane – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie²⁰ – na rachunek Ministra Finansów w kwotach i terminach nie stanowiących zagrożenia dla terminowej realizacji zadań KOWR.

W 2018 r. u Ministra Finansów złożono 34 depozyty terminowe. Najniższy depozyt wyniósł 2000 tys. zł, a najwyższy 25 000 tys. zł, średnio 9882,4 tys. zł. W 2018 r. nie było przypadków rozwiązania depozytu lub zwrotu środków przekazanych w zarządzanie, przed terminem. Ponadto każdego dnia kwotę wolnych środków zgromadzonych na rachunkach, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu, przekazywano w zarządzanie overnight.

Łącznie w 2018 r. Krajowy Ośrodek uzyskał przychody z odsetek od wolnych środków w kwocie 289,9 tys. zł.

Stan środków Zasobu WRSP na koniec 2018 r. wyniósł 910 548,9 tys. zł i był wyższy o 22 652,9 tys. zł, tj. o 2,6% w stosunku do stanu na koniec 2017 r. Wysoki stan środków na koniec 2018 r. wynikał

²⁰ Dz. U. poz. 1864.

z uzyskania w 2018 r. wyższych niż planowano wpływów z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP oraz niższych wydatków z tego tytułu.

W 2018 r. w formie 83 dyspozycji dotyczących depozytów terminowych lokowano u Ministra Finansów kwoty od 1500 tys. zł do 700 000 tys. zł, średnio 74 483,1 tys. zł. W 2018 r. nie było przypadków rozwiązania depozytu lub zwrotu środków przekazanych w zarządzanie, przed terminem. Ponadto każdego dnia kwotę wolnych środków zgromadzonych na rachunkach, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu, przekazywano w zarządzanie overnight. Łącznie w 2018 r. Zasób WRSP uzyskał przychody z odsetek od wolnych środków w kwocie 10 560 tys. zł. W 2018 r. w związku z lokowaniem środków Zasobu WRSP nie wystąpiły zdarzenia zagrażające terminowej realizacji zadań i płynności finansowej.

4. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2018 r. KOWR w ramach planu finansowego w układzie zadaniowym realizował trzy zadania:

- w ramach funkcji 4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym – zadanie 4.4.W „Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa”, którego miernik „Udział powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie (w %)” został wykonany na poziomie 82,2% (planowano 81,3%); grunty rozdysponowane pozostające w Zasobie to nieruchomości wydzierżawione, oddane w wieczyste użytkowanie oraz przekazane w trwałą zarząd;
- w ramach funkcji 21. Polityka rolna i rybacka:
 - ✓ zadanie 21.5 „Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności”, którego miernik „Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)” wykonano na poziomie 13,3% (przewidywano 13,1%);
 - ✓ zadanie 21.6 „Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych”, którego miernik „Wskaźnik ważony bezwzględnych zmian cen skupu podstawowych produktów rolnych (w %)” został wykonany na poziomie 7,2% (przewidywano 9,8%); niższe wykonanie miernika wskazuje na mniejsze niż zakładano wahania cen rynkowych produktów rolno-spożywczych w 2018 r.

Realizacja zadań finansowanych w ramach planu finansowego KOWR

W 2018 r. KOWR realizował dwa zadania finansowane z dotacji celowych z budżetu państwa części 33 – Rozwój wsi. W 2018 r. kwota 15 029,9 tys. zł została wydatkowana z przeznaczeniem na:

- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą,
- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych.

W ramach wspierania rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą na realizację 90 przedsięwzięć pod wspólnym hasłem „Polska smakuje” wypłacono 9998 tys. zł. Krajowy Ośrodek zorganizował lub współuczestniczył w realizacji ponad trzykrotnie większej liczby przedsięwzięć niż w 2017 r., tj. odpowiednio 90 wobec 35 przedsięwzięć w 2017 r. Wydatki na ten cel w 2018 r. były ponad trzykrotnie wyższe niż w 2017 r. (3299 tys. zł). Działania polegały na organizacji wystąpień na polskich stoiskach narodowych na targach zagranicznych, towarzyszących im misji handlowych, spotkaniach biznesowych oraz innych działaniach promocyjno-informacyjnych, w tym spotkaniach informacyjno-szkoleniowych dla polskich przedsiębiorców, przygotowaniu materiałów informacyjnych dotyczących rynków zagranicznych, seminariach oraz konferencjach, misjach handlowych, warsztatach kulinarnych, a także działaniach w ramach obchodów stulecia Niepodległości Polski.

Na działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych, w ramach których zrealizowano 264 przedsięwzięć wypłacono 5032 tys. zł, tj. o 60,3% więcej niż w 2017 r. (3140 tys. zł). Działania promocyjne zostały zrealizowane w 2018 r. w oparciu o „Strategię promocji żywności Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi” oraz „Plan działań promocyjnych” zatwierdzony przez kierownictwo KOWR na początku 2018 r.

Ponadto z dotacji celowej wypłacono kwotę 135,1 tys. zł z tytułu dopłat do zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany, do których prawo do udzielenia KOWR posiadał w 2017 r. Powyższa kwota została wypłacona w 2018 r. na skutek zakończenia postępowań spadkowych oraz zwrotów bankowych dopłat z uwagi na błędny rachunek bankowy lub błędne dane beneficjenta.

Realizacja zadań delegowanych z ARiMR finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej

W 2018 r. KOWR realizował następujące zadania WPR delegowane z ARiMR:

- „Program dla szkół” w zakresie pomocy Unii Europejskiej na rzecz dostarczania dzieciom w placówkach oświatowych świeżych i przetworzonych owoców oraz warzyw, mleka i przetworów mlecznych;
- „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych”;
- interwencyjny zakup, sprzedaż i przechowywanie odtłuszczonego mleka w proszku;
- mechanizmy w ramach regulacji handlu zagranicznego z krajami spoza Unii Europejskiej;
- „Wsparcie rynku produktów pszczelich”;
- „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” – działanie w ramach PROW 2014–2020.

W ramach „Programu dla szkół” w zakresie pomocy Unii Europejskiej na rzecz dostarczania dzieciom w placówkach oświatowych świeżych i przetworzonych owoców oraz warzyw, mleka i przetworów mlecznych²¹ Krajowy Ośrodek wystawił ARiMR zlecenia płatności i faktury na kwotę ogółem 264 306,6 tys. zł (129 021,3 tys. zł z budżetu środków europejskich i 135 285,3 tys. zł z budżetu państwa), tego z tytułu:

- dostaw produktów w wysokości 260 450 tys. zł (125 886 tys. zł z budżetu środków europejskich oraz 134 564 tys. zł z budżetu państwa),
- działań edukacyjnych – 527 tys. zł (428 tys. zł z budżetu środków europejskich oraz 99 tys. zł z budżetu państwa),
- realizacji działań promocyjnych – 3330 tys. zł (2707 tys. zł z budżetu środków europejskich oraz 623 tys. zł z budżetu państwa).

W 2018 r. z wyżej wymienionego wsparcia skorzystało około 1,8 mln uczniów uczęszczających do szkół podstawowych.

W 2018 r. w ramach „Wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych” finansowano realizację 11 kampanii informacyjno-promocyjnych prowadzonych przez organizacje branżowe i międzybranżowe na rynkach państw UE i w krajach spoza UE. Krajowy Ośrodek wystawił ARiMR zlecenia płatności w wysokości 24 424 tys. zł (16 599,6 tys. zł z budżetu środków europejskich i 7824,4 tys. zł z budżetu państwa).

W 2018 r. za przechowywanie odtłuszczonego mleka w proszku (dalej OMP), KOWR wystawił ARiMR faktury w wysokości 10 732,2 tys. zł (8263,8 tys. zł płatne z budżetu środków europejskich i 2468,4 tys. zł z budżetu państwa – podatek VAT). W 2018 r. zrealizowano umowy na sprzedaż 30,8 tys. ton OMP, a KOWR według stanu na koniec 2018 r. posiadał w ośmiu magazynach 8,2 tys. ton OMP zakupionego w latach 2015–2017.

W ramach regulacji handlu zagranicznego z krajami spoza Unii Europejskiej w 2018 r. KOWR wydał 305 decyzji o wypłacie refundacji do wywozu 3177,1 ton mięsa wołowego do Turcji, które dotyczyły rozliczenia wniosków o refundację z roku gospodarczego 2012/2013 i wystawił ARiMR zlecenia płatności na kwotę 2893,8 tys. zł (z budżetu środków europejskich). W 2018 r. KOWR wydał również 897 pozwoleń

²¹ Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/791 z dnia 11 maja 2016 r. zmieniającym rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do programu pomocy dotyczącej dostarczania owoców i warzyw, bananów oraz mleka w placówkach oświatowych (Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, s. 1).

i wyciągów z pozwoleń na przywóz oraz wywóz 242,5 tys. ton i 72,1 tys. hektolitrów produktów rolno-spożywczych z krajów lub do krajów poza UE.

Realizując „Wsparcie rynku produktów pszczelich” w ramach realizacji „Krajowego Programu Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2016/17, 2017/18, 2018/19” Krajowy Ośrodek wystawił ARiMR zlecenia płatności na kwotę 24 487,2 tys. zł (12 243,6 tys. zł z budżetu państwa i 12 243,6 tys. zł z budżetu środków europejskich). Wsparcia udzielono na zakup pszczół, sprzętu pszczelarskiego, leków do zwalczania warrozy oraz urządzeń do prowadzenia gospodarki wędrowniej i wykonanie analiz jakości miodu.

W ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” PROW 2014–2020 wspierano przystępowanie przez producentów rolnych do systemów jakości oraz inicjatywy informacyjne i promocyjne realizowane przez grupy producentów na rynku wewnętrznym w zakresie certyfikowanych produktów żywnościowych wysokiej jakości. W ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” KOWR wydał ogółem 1723 decyzje na kwotę 1699,7 tys. zł (1081,5 tys. zł z budżetu środków europejskich i 618,2 tys. zł z budżetu państwa). W ramach poddziałania „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych” realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, KOWR wydał ogółem 43 decyzje na kwotę 14 839,2 tys. zł (9442,2 tys. zł z budżetu środków europejskich i 5397 tys. zł z budżetu państwa).

W związku z wykonywaniem przez KOWR powyższych zadań delegowanych, w 2018 r. wystawiono dla ARiMR dokumenty płatnicze na łączną kwotę 343 382,7 tys. zł, z tego 179 545,8 tys. zł z budżetu środków europejskich i 163 836,9 tys. zł z budżetu państwa.

W wyniku prowadzonych przez KOWR spraw związanych z rozłożeniem na raty opłat za przekroczenie kwot mlecznych w roku kwotowym 2014/15 producenci mleka uiścili opłaty w wysokości 652 492 tys. zł. Wartość należności przeterminowanych z tytułu kar pieniężnych i opłat wyrównawczych w ramach mechanizmu „Kwotowanie produkcji mleka” na koniec 2018 r. wyniosła ogółem 7098,8 tys. zł. W 2018 r. stan należności przeterminowanych dotyczących tego mechanizmu zwiększył się o 37,2%, tj. o 1923,5 tys. zł. Główną przyczyną zwiększenia stanu wierzytelności były wystawione przez dyrektorów OT KOWR decyzje dotyczące III raty opłaty w mechanizmie „Kwotowanie produkcji mleka”.

Szczegółowym badaniem objęto należności (sprawy) od pięciu dłużników w łącznej kwocie 3821 tys. zł powstałe w latach 2015–2018. Doboru próby dokonano celowo spośród 83 spraw o największej wartości i najdłuższym okresie przeterminowania. W KOWR podejmowano prawidłowe czynności zmierzające do wyegzekwowania należności na drodze postępowania cywilnego i postępowania administracyjnego. W 2018 r. odzyskano z tego tytułu 329,3 tys. zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020

Krajowy Ośrodek będąc instytucją pośredniczącą PO PŻ 2014–2020 i beneficjentem, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym²² prowadził m.in.: postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i zawierał umowy na dostawy artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich, przeprowadzał kontrole dostaw artykułów spożywczych, rozpatrywał wnioski o płatność i realizował płatności. Instytucją Zarządzającą PO PŻ 2014–2020 był Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W ramach realizacji PO PŻ 2014–2020 Krajowy Ośrodek w 2018 r. wypłacił 393 073,8 tys. zł (334 112,8 tys. zł z budżetu środków europejskich i 58 961 tys. zł z budżetu państwa). Wydatki te zostały poniesione na dostarczenie do organizacji partnerskich 66,3 tys. ton żywności, w tym głównie na opłacenie kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania.

²² Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, str. 1, ze zm.

Szczegółowym badaniem objęto próbę wydatków poniesionych w ramach PO PŻ 2014–2020 zrealizowanych z budżetu środków europejskich (16 662,8 tys. zł) i budżetu państwa (2940,5 tys. zł), w łącznej kwocie 19 603,3 tys. zł, tj. 5% łącznej kwoty wydatków zrealizowanych przez KOWR w ramach tego Programu (393 074 tys. zł). Próba obejmowała pięć zapisów księgowych i została dobrana metodą celową, tj. objęła pięć najwyższych wydatków dotyczących trzech różnych dostawców żywności.

Stwierdzono, że wydatki zostały zrealizowane przez KOWR zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na cele wskazane w zawartych umowach, tj. dostawę żywności do magazynów organizacji partnerskich.

W ramach powyższej próby wydatków w łącznej kwocie 19 603,3 tys. zł nie stwierdzono nieprawidłowości po względem wyłączenia zamówienia ze stosowania ustawy pzp oraz zastosowanego trybu udzielonego zamówienia publicznego.

W wyniku szczegółowej analizy zamówienia publicznego dotyczącego dostawy artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich w ramach PO PŻ 2014–2020, tj. zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego, którego kwota wydatków w 2018 r. wyniosła 17 377,4 tys. zł, nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów ustawy pzp.

Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014–2020

Krajowy Ośrodek był partnerem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w realizacji branżowego programu promocji polskich specjalności żywnościowych w ramach podzadania 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand”, finansowanego ze środków PO IR 2014–2020. Celem projektu było upowszechnianie przekazu o innowacyjności i wysokiej jakości polskich produktów, kontynuacja budowania pozytywnego wizerunku Polski, a także promowanie całej branży spożywczej oraz polskiej gospodarki na rynkach zagranicznych. Krajowy Ośrodek wspierał mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w działaniach promocyjnych na pięciu wybranych rynkach perspektywicznych (w Chinach, Indiach, Wietnamie, Republice Południowej Afryki i Zjednoczonych Emiratach Arabskich) oraz w dwóch krajach Unii Europejskiej (we Francji oraz w Niemczech).

W ramach PO IR 2014–2020 Krajowy Ośrodek w 2018 r. wypłacił 1555,2 tys. zł (1317 tys. zł z budżetu środków europejskich i 238,2 tys. zł z budżetu państwa). Wydatki te zostały poniesione w związku z organizacją stoisk na międzynarodowych targach rolno-spożywczych (w Chinach, Republice Południowej Afryki, Wietnamie, Indiach i we Francji), pokazów kulinarnych i degustacji polskich specjalności żywnościowych podczas targów, wizyt studyjnych dziennikarzy oraz misji przyjazdowych zagranicznych przedsiębiorców z Wietnamu, Indii, Chin, RPA oraz ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Szczegółowym badaniem objęto próbę wydatków poniesionych w ramach PO IR 2014–2020, zrealizowanych z budżetu środków europejskich (167,4 tys. zł) i budżetu państwa (5,8 tys. zł) w łącznej kwocie 173,2 tys. zł, tj. 11,1% łącznej kwoty wydatków zrealizowanych przez KOWR w ramach tego Programu (1555,2 tys. zł).

Stwierdzono, że wydatki zostały zrealizowane przez KOWR terminowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, gospodarnie, na cele wskazane w zawartej umowie, tj. przygotowanie i obsługę stanowisk wystawienniczych, pokazy kulinarne oraz działania informacyjno-promocyjne podczas targów poza granicami Polski.

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

Tworzenie, zadania, zasady finansowania oraz organizację i funkcjonowanie funduszy promocji produktów rolno-spożywczych reguluje ustawa z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych²³. Źródłami finansowania funduszy promocji produktów rolno-spożywczych były wpłaty dokonywane przez zobowiązane podmioty z poszczególnych branż oraz odsetki bankowe naliczane od środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bieżących funduszy. Do zadań KOWR

²³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2160.

należało wyłącznie administrowanie funduszami promocji oraz obsługa rachunków bankowych poszczególnych funduszy. Każdy fundusz był zarządzany przez komisję zarządzającą składającą się z dziewięciu członków – przedstawicieli przetwórców produktów rolnych, producentów oraz izb rolniczych.

Na wsparcie ze środków finansowych dziewięciu funduszy promocji produktów rolno-spożywczych oraz na pokrycie ich kosztów obsługi w 2018 r. wypłacono 48 443,3 tys. zł, w tym 1972,7 tys. zł na koszty obsługi funduszy. Najwięcej środków finansowych wypłacono z Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego – 10 511,5 tys. zł, a najmniej z Funduszu Promocji Mięsa Owczego – 22,7 tys. zł.

Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

W 2018 r. w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu WRSP trwale rozdysponowano grunty o powierzchni 8,5 tys. ha, w tym sprzedano 3,4 tys. ha, a 3,9 tys. ha zostało m.in. przekazane jednostkom samorządu terytorialnego, Lasom Państwowym, regionalnym zarządom gospodarki wodnej oraz kościelnym osobom prawnym.

W 2018 r. KOWR wydzierżawił ponad 40,4 tys. ha gruntów. Przeciętna wysokość czynszu dzierżawnego za grunty rolne w umowach zawieranych w 2018 r. wyniosła 7,1 decytony (dalej dt) pszenicy za jeden hektar i w porównaniu do 2017 r. była o 0,6 dt za jeden hektar (o 7,8%) niższa niż w 2017 r. Średnioroczny czynsz dzierżawny za grunty we wszystkich trwających w 2018 r. umowach dzierżawy wyniósł 4,9 dt pszenicy za jeden hektar.

Na koniec 2018 r. powierzchnia gruntów pozostających w Zasobie WRSP wyniosła 1 368 936 ha i była o 6217 ha, tj. o 0,5% mniejsza niż na koniec 2017 r., w tym w dzierżawie było 1 024 081 ha (o 9718 ha mniej niż na koniec 2017 r., tj. o 0,9%), a do rozdysponowania pozostawało 207 213 ha (o 7043 ha mniej niż na koniec 2017 r., tj. o 3,3%). Ponad 50% gruntów pozostających do rozdysponowania nadawało się do zagospodarowania na cele rolnicze.

Na koniec 2018 r. w bezumownym użytkowaniu znajdowały się grunty o powierzchni 25 938 ha. W porównaniu do stanu na koniec 2017 r. nastąpił wzrost tej powierzchni o 12 971 ha, tj. o 100%. Główną przyczyną wzrostu powierzchni gruntów w bezumownym użytkowaniu było nieoddanie gruntów przez dzierżawców po upływie terminu na jaki umowa dzierżawy została zawarta lub nieprzedłużeniu umowy. Dotyczyło to 292 przypadków na łączną powierzchnię 25 256 ha, tj. 97% ogólnej powierzchni pozostającej w bezumownym użytkowaniu. Łączna powierzchnia gruntów przejętych w 2018 r. od bezumownych użytkowników wyniosła 5498 ha.

Plan dzierżawy gruntów Zasobu WRSP został zrealizowany w 65%, tj. na podstawie zawartych umów wydzierżawiono 40 358 ha (plan 62 500 ha).

W 2018 r. OT KOWR ogłosiły 8329 przetargów na dzierżawę 52 776 ha. Rozstrzygnięto 6091 przetargów na dzierżawę 45 286 ha. Skuteczność przetargów mierzona stosunkiem liczby przetargów rozstrzygniętych do liczby przetargów przeprowadzonych wyniosła 73,1%.

Powierzchnia sprzedanych gruntów wyniosła 3358 ha i stanowiła 45,6% wielkości zaplanowanej (7370 ha). W 2018 r. OT KOWR ogłosiły 28 506 przetargów na sprzedaż nieruchomości Zasobu WRSP o powierzchni 16 816 ha. Rozstrzygnięto 4511 przetargów na sprzedaż 2582 ha. Skuteczność przetargów mierzona stosunkiem liczby przetargów rozstrzygniętych do liczby przetargów przeprowadzonych wyniosła 15,8%. Jedną z przyczyn niższej sprzedaży gruntów było przygotowanie do sprzedaży głównie nieruchomości o powierzchni do 2 ha oraz o niskiej jakości gleb, które znalazły nabywców w co piątym przetargu. Powierzchnia gruntów sprzedanych była o 18% niższa niż w 2017 r. Przeciętna cena sprzedaży 1 ha gruntów rolnych wyniosła 26 402 zł i była o 15% niższa od uzyskanej w 2017 r.

Na koniec 2018 r. powierzchnia gruntów pozostających w Zasobie WRSP wyniosła 1 368 936 ha i była o 6217 ha, tj. o 0,5% mniejsza niż na koniec 2017 r. W dzierżawie było 1 024 081 ha (o 9718 ha mniej niż

na koniec 2017 r., tj. o 0,9%), a do rozdysponowania zostało 207 213 ha (o 7043 ha mniej niż na koniec 2017 r., tj. o 3,3%), z których ponad 50% nadawało się do zagospodarowania na cele rolnicze.

W 2018 r. sprzedano 128 lokali mieszkalnych, tj. 36,6% planowanej liczby (350 lokali) i o 127 lokali mniej niż w 2017 r. oraz przekazano nieodpłatnie 29 takich lokali. Powodem niezrealizowania w pełni planu była niska atrakcyjność lokali mieszkalnych oraz trudna sytuacja materialna rodzin zajmujących lokale będące własnością Zasobu WRSP.

Realizacja zadań w ramach ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego

W 2018 r., na podstawie art. 3 ust. 4 ukur, KOWR złożył 28 oświadczeń o skorzystaniu z prawa pierwokupu w odniesieniu do nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 674,7 ha i w związku z tym poniesiono wydatki w kwocie 9357 tys. zł; w 2017 r. złożono cztery oświadczenia dotyczące 89 ha.

Na podstawie art. 3a ust. 1 ukur, KOWR złożył 926 oświadczeń o skorzystaniu z prawa pierwokupu udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego o wartości według zawartych warunkowych umów sprzedaży 30 044,7 tys. zł; w 2017 r. złożono 138 oświadczeń i w związku z tym KOWR poniósł wydatki o wartości 40 041,3 tys. zł; w 2018 r. z tego tytułu poniesiono wydatki w kwocie 21 597,6 tys. zł.

W 2018 r. do OT KOWR złożono łącznie 19 874 wnioski o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 55,5 tys. ha. Wydano łącznie 18 581 decyzji administracyjnych, które dotyczyły nieruchomości rolnych o powierzchni 50,8 tys. ha, z tego:

- 17 152 decyzje wyrażające zgodę na nabycie nieruchomości o powierzchni 43,9 tys. ha;
- 293 decyzje niewyrażające zgody na nabycie nieruchomości o powierzchni 2,9 tys. ha. W związku z tymi decyzjami, na podstawie art. 2a ust. 6 ukur, na pisemne żądanie zbywców KOWR nabył 11 nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 145,3 ha, podczas gdy w 2017 r. nabyto 39 nieruchomości o powierzchni 1076,7 ha. W 2018 r. poniesiono łączne wydatki z tego tytułu w wysokości 7624,2 tys. zł, w tym 4575,4 tys. zł z tytułu zakupionych nieruchomości w 2017 r.;
- 1136 decyzji o umorzeniu postępowania (dla nieruchomości o powierzchni ponad 4 tys. ha).

Nadzór nad spółkami

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. KOWR wykonywał prawa z akcji i udziałów w stosunku do 41 spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie wykazu jednoosobowych spółek hodowli roślin uprawnych lub hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej²⁴. Ze względu na wiodący kierunek hodowli, rodzaj prowadzonych prac hodowlanych oraz zakres prowadzonej działalności określono trzy grupy spółek:

- spółki hodowli roślin (osiem spółek),
- spółki hodowli koni i stada ogierów (14 spółek),
- spółki hodowli zwierząt (19 spółek).

Spółki strategiczne uzyskały za 2018 r. łącznie zysk netto w wysokości 4934,1 tys. zł, z tego:

- spółki hodowli roślin wykazały zysk netto w wysokości 6305 tys. zł, za 2017 r. – 15 129,2 tys. zł,
- spółki hodowli koni poniosły stratę w wysokości 9935,4 tys. zł, za 2017 r. – uzyskały zysk netto w wysokości 3322,7 tys. zł,
- spółki hodowli zwierząt wykazały zysk netto w wysokości 8564,5 tys. zł, za 2017 r. – 32 308,6 tys. zł.

Powyższe dane prezentowane są: w zakresie 2018 r. na podstawie sprawozdań F-01 za IV kwartał 2018 r., a za 2017 r. na podstawie sprawozdań finansowych za 2017 r. zatwierdzonych przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników.

²⁴ Dz. U. poz. 1525.

Przyczynami znacznego pogorszenia wyników spółek były: susza, znaczące zmniejszenie sprzedaży koni, zwłaszcza arabskich i pełnej krwi angielskiej oraz zmniejszenie sprzedaży nasion ogrodniczych.

Ponadto KOWR realizował nadzór właścicielski w spółce prawa handlowego ELEWARR sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w której posiadał 100% udziałów. W roku obrotowym obejmującym okres od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. spółka odnotowała stratę netto w wysokości 17 222 tys. zł, podczas gdy w poprzednim roku obrotowym odnotowała zysk netto 3468 tys. zł. Strata spółki spowodowana była spadkiem cen rzepaku w Polsce na skutek decyzji Komisji Europejskiej z września 2017 r. o zmniejszeniu ceł na biodiesel importowany z Argentyny z 22–25,7% do 4,5-8,1%. Zgodnie ze sprawozdaniem F-01 za IV kwartał 2018 r. spółka zanotowała stratę netto w wysokości 10 753 tys. zł.

Dane dotyczące realizacji zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej oraz wykonania planu rzeczowego przez KOWR i w ramach Zasobu WRSP przedstawiono w załącznikach nr 4 i nr 5 do Informacji.

5. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań:

- a) przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.:
 - z wykonania planu finansowego agencji wykonawczej (Rb-40) za IV kwartał 2018 r.,
 - z wykonania planu dochodów i wydatków agencji wykonawczej (Rb-35) za IV kwartał 2018 r.,
 - z wykonania wydatków w układzie zadaniowym za 2018 r. (Rb-BZ2),
 - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2018 r. (Rb-N),
 - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2018 r. (Rb-Z);
- b) Zasobu WRSP za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.:
 - z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2018 r., planu finansowego Zasobu WRSP (Rb-40),
 - z wykonania planu dochodów i wydatków Zasobu WRSP (Rb-35),
 - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2018 r. (Rb-N),
 - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2018 r. (Rb-Z i RB-UZ),
 - z wykonania wydatków w układzie zadaniowym za 2018 r. Zasobu WRSP (Rb-BZ2).

Kwoty wykazane w skontrolowanych sprawozdaniach KOWR były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Sprawozdania te zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W trakcie kontroli sprawozdań KOWR ustalono, że zobowiązania wymagalne wykazane w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-UZ za IV kwartał 2018 r. sporządzonych w dniu 21 lutego 2019 r. zostały zawyżone o łączną kwotę 6374,2 tys. zł w związku z niewłaściwym ujęciem w tych sprawozdaniach:

- zobowiązania sporne (sprawa w sądzie) w wysokości 5715 tys. zł z tytułu zakwestionowanej przez KOWR ceny pierwokupu akcji;
- zobowiązania w wysokości 659,2 tys. zł z tytułu ugody zawartej w dniu 12 grudnia 2018 r. przed Sądem Okręgowym w Warszawie, które na dzień 31 grudnia 2018 r., tj. dzień na który wykazywane są dane w powyższych sprawozdaniach, nie było zobowiązaniem wymagalnym; zobowiązanie to stało się wymagalne w dniu 1 stycznia 2019 r.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 oraz § 17 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora

finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁵, w sprawozdaniu Rb-Z i Rb-UZ prezentowane są zobowiązania bezsporne, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone.

W dniu 12 marca 2019 r. KOWR przesłał do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi skorygowane w tym zakresie sprawozdania Rb-Z i Rb-UZ za IV kwartał 2018 r.

W sprawozdaniu Rb-BZ2 z dnia 12 marca 2019 r. wykazano nieaktualną wartość współczynnika procentowego udziału powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie. Zamiast współczynnika 84,96% wykazano współczynnik 82,19%. W dniu 9 kwietnia 2019 r. KOWR przesłał do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi skorygowane w tym zakresie sprawozdanie Rb-BZ2 Zasobu WRSP za 2018 r.

Skorygowane sprawozdania oraz pozostałe sprawozdania Zasobu WRSP zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

²⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773.

IV. Informacje dodatkowe

Do p.o. Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa po kontroli wykonania w 2018 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP oraz realizacji zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z dnia 24 kwietnia 2019 r.

Pełniący obowiązki Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w piśmie z dnia 8 maja 2019 r. poinformował NIK, że zostaną podjęte działania w celu wzmocnienia systemu kontroli zarządczej, celem uniknięcia w przyszłości stwierdzonych w toku kontroli uchybień. Wprowadzone zostaną w Zakładowym Planie Kont wyodrębnione konta analityczne pozwalające na jednoznaczną identyfikację zobowiązań wymagalnych oraz niewymagalnych.

Załączniki

Załącznik 1. Kalkulacja oceny ogólnej

Oceny wykonania planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonano stosując kryteria³⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 roku³¹.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Przychody (P):	333 815,9 tys. zł
Koszty (K) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	314 852,4 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K)	648 668,3 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie:	(Wp = P : G) 0,5146
Waga kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi) w łącznej kwocie:	(Wk = K : G) 0,4854
Nieprawidłowości w przychodach:	0 zł
Ocena częściowa przychodów (Op):	(5) pozytywna
Nieprawidłowości w kosztach (łącznie z wydatkami majątkowymi):	0,0 zł
Ocena częściowa kosztów (Ok)	
(łącznie z wydatkami majątkowymi):	(5) pozytywna
Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO ³² :	ŁO = 5 x 0,5146 + 5 x 0,4854 = 5
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Przychody (P):	1 175 988,7 tys. zł
Koszty (K) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	995 311,5 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K)	2 171 300,2 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie:	(Wp = P : G) 0,5146
Waga kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi) w łącznej kwocie:	(Wk = K : G) 0,4854
Nieprawidłowości w przychodach:	0 zł
Ocena częściowa przychodów (Op):	(5) pozytywna
Nieprawidłowości w kosztach (łącznie z wydatkami majątkowymi):	0,0 zł
Ocena częściowa kosztów (Ok)	
(łącznie z wydatkami majątkowymi):	(5) pozytywna
Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO ³³ :	ŁO = 5 x 0,5146 + 5 x 0,4854 = 5
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

³⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

³¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>.

³² $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$.

³³ $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$.

Załącznik 2. Wykonanie planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.			4:3 ^{*)}	6:3 ^{*)}	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan według ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
			w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania wynikające z ustawy tworzącej agencję wykonawczą (układ kasowy)									
1.	Wydatki na realizację zadań, w tym:	111 931,4	19 500,0	19 500,0	15 165,0	-	-	77,8	77,8
1.1.	- dopłaty krajowe do materiału siewnego	102 919,2	0,0	150,0	135,1	-	-	-	90,1
1.2.	- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	1 526,8	7 000,0	6 850,0	5 032,3	-	-	71,9	73,5
1.3.	- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	1 055,4	12 500,0	12 500,0	9 997,6	-	-	80,0	80,0
1.4.	- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	6 430,0	-	-	-	-	-	-	-
Część A. Wykonanie planu finansowego w układzie memorialowym									
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	-	-	-	-	-	-	-	-
1.	Środki obrotowe, w tym:	20 262,8	11 567,0	32 498,0	36 985,7	-	-	319,8	113,8
1.1.	Środki pieniężne	17 182,5	9 367,0	30 198,0	36 001,5	-	-	384,3	119,2
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	2 281,3	1 200,0	1 200,0	579,6	-	-	48,3	48,3
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	39,3	60,0	60,0	31,5	-	-	52,5	52,5
2.	Należności długoterminowe, w tym:	2 017,5	1 932,0	1 932,0	2 051,2	-	-	106,2	106,2
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	11 344,1	23 623,0	23 623,0	33 953,5	-	-	143,7	143,7
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	Wymagalne	-	-	-	-	-	-	-	-
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	237 382,5	360 193,0	364 547,0	333 815,9	-	-	92,7	91,6
1.	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	957,9	1 738,0	5 071,0	8 731,8	-	-	502,4	172,2
1.1.	Pozostałe	957,9	1 738,0	5 071,0	8 731,8	-	-	502,4	172,2
2.	Dotacje z budżetu państwa	143 972,3	113 518,0	112 304,0	78 033,5	-	-	68,7	69,5
3.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	3 419,0	3 419,5	-	-	-	100,0
5.	Pozostałe przychody, z tego:	92 452,3	244 937,0	243 753,0	243 631,1	-	-	99,5	99,9
5.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	135,5	0,0	211,0	480,8	-	-	-	227,9
5.1.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	50,8	0,0	65,0	289,9	-	-	-	446,0
5.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
5.3.	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	2 900,7	8 726,0	7 350,0	7 406,8	-	-	84,9	100,8
5.4.	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	78 615,0	234 983,0	234 983,0	234 983,0	-	-	100,0	100,0
5.5.	Pozostałe przychody	10 801,1	1 228,0	1 209,0	760,5	-	-	61,9	62,9
III	KOSZTY OGÓŁEM	222 681,7	353 701,0	357 231,0	303 448,4	-	-	85,8	84,9
1.	Koszty funkcjonowania	108 431,2	332 968,0	333 128,0	286 294,1	-	-	86,0	85,9
1.1.	Amortyzacja	4 791,0	14 351,0	12 415,0	12 301,0	-	-	85,7	99,1
1.2.	Materiały i energia	3 408,8	16 856,0	14 902,0	9 586,3	-	-	56,9	64,3
1.3.	Usługi obce	23 082,4	67 420,0	73 025,0	58 365,5	-	-	86,6	79,9
1.4.	Wynagrodzenia, z tego:	57 470,5	182 296,0	176 751,0	163 767,3	-	-	89,8	92,7
1.4.1.	Osobowe	56 483,8	178 636,0	173 891,0	161 707,5	-	-	90,5	93,0
1.4.2.	Bezosobowe	986,7	3 660,0	2 860,0	2 059,8	-	-	56,3	72,0
1.4.3.	Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	286,1	565,0	6 239,0	643,5	-	-	113,9	10,3
1.6.	Składki, z tego na:	9 745,1	34 404,0	33 633,0	30 224,9	-	-	87,9	89,9
1.6.1.	ubezpieczenie społeczne	8 788,4	30 420,0	29 739,0	27 061,6	-	-	89,0	91,0
1.6.2.	Fundusz Pracy	956,7	3 984,0	3 894,0	3 163,3	-	-	79,4	81,2
1.6.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-	-
1.8.	Podatki i opłaty, w tym:	696,4	1 336,0	2 093,0	1 900,1	-	-	142,2	90,8
1.8.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-	-
1.8.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	7,9	350,0	389,0	26,5	-	-	7,6	6,8
1.8.3.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	105,1	250,0	252,0	245,2	-	-	98,1	97,3

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.			4:3 ¹⁾	6:3 ¹⁾	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan według ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
			w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.8.4.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	131,4	560,0	560,0	481,1	-	-	85,9	85,9
1.8.5.	opłaty na rzecz budżetu państwa	0,0	5,0	5,0	1,3	-	-	26,0	26,0
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	8 950,9	15 740,0	14 070,0	9 505,5	-	-	60,4	67,6
2.	Koszty realizacji zadań, w tym:	111 843,8	19 500,0	19 500,0	13 784,3	-	-	70,7	70,7
2.1.	środki przekazane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Pozostałe koszty, w tym:	2 406,7	1 233,0	4 603,0	3 370,0	-	-	273,3	73,2
3.1.	Środki na wydatki majątkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	Pozostałe koszty	2 406,7	1 233,0	4 603,0	3 370,0	-	-	273,3	73,2
IV	WYNIK BRUTTO (II-III)	14 700,8	6 492,0	7 316,0	30 367,5	-	-	467,8	415,1
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	22 081,0	0,0	0,0	30 995,5	-	-	-	-
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego	22 081,0	0,0	0,0	30 995,5	-	-	-	-
2.1.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	22 081,0	0,0	0,0	30 995,5	-	-	-	-
VI	WYNIK NETTO (IV-V)	-7 380,2	6 492,0	7 316,0	-628,0	-	-	-9,7	-8,6
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	-	-	-	-	-	-	-	-
1.	Dotacje ogółem, z tego:	146 410,7	134 178,0	132 688,0	85 375,8	-	-	63,6	64,3
1.1.	- podmiotowa	25 854,8	79 000,0	79 000,0	54 330,0	-	-	68,8	68,8
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	118 117,5	34 518,0	33 304,0	23 703,5	-	-	68,7	71,2
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 438,4	20 660,0	20 384,0	7 342,3	-	-	35,5	36,0
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	3 663,3	33 080,0	27 205,0	11 430,6	-	-	34,6	42,0
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	-	-	-	-	-	-	-	-
X	STAN NA KONIEC ROKU	-	-	-	-	-	-	-	-
1.	Środki obrotowe, w tym:	36 985,7	8 261,0	8 261,0	35 512,6	-	-	429,9	429,9
1.1.	Środki pieniężne	36 001,5	8 117,0	8 117,0	34 781,3	-	-	428,5	428,5
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	579,6	100,0	100,0	500,8	-	-	500,8	500,8
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	31,5	44,0	44,0	78,3	-	-	178,0	178,0
2.	Należności długoterminowe, w tym:	2 051,2	2 003,0	2 003,0	2 033,0	-	-	101,5	101,5
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	33 953,5	14 333,0	14 333,0	37 401,9	-	-	260,9	260,9
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	0,0	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	Wymagalne	0,0	-	-	0,2	-	-	-	-
Część B. Plan finansowy w układzie kasowym									
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	17 182,5	9 267,0	30 198,0	36 001,5	-	-	388,5	119,2
II	DOCHODY	233 231,6	371 197,0	377 540,0	331 787,5	-	-	89,4	87,9
1.	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	152 316,4	134 178,0	132 688,0	85 429,2	-	-	63,7	64,4
1.1.	- podmiotowa	26 191,0	79 000,0	79 000,0	54 330,0	-	-	68,8	68,8
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	123 686,6	34 518,0	33 304,0	23 756,9	-	-	68,8	71,3
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące,	-	-	-	-	-	-	-	-
	w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe,	-	-	-	-	-	-	-	-
	w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 438,8	20 660,0	20 384,0	7 342,3	-	-	35,5	36,0
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	3 419,0	3 419,5	-	-	-	100,0
4.	Pozostałe dochody, z tego:	80 915,2	237 019,0	241 433,0	242 938,8	-	-	102,5	100,6
4.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek),	100,2	0,0	237,0	500,6	-	-	-	211,2

Załączniki

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.			4:3 ¹⁾	6:3 ¹⁾	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan według ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		w tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	w tym:								
4.1.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	55,0	0,0	67,0	307,5	-	-	-	459,0
4.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3.	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	78 607,0	234 983,0	234 983,0	234 983,0	-	-	100,0	100,0
4.4.	Pozostałe	2 208,0	2 036,0	6 213,0	7 455,2	-	-	366,2	120,0
III	WYDATKI	214 412,6	372 347,0	399 621,0	333 007,6	-	-	89,4	83,3
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	98 817,5	318 617,0	327 465,0	280 987,7	-	-	88,2	85,8
1.1.	Materiały i energia	3 121,6	16 856,0	14 902,0	9 890,2	-	-	58,7	66,4
1.2.	Usługi obce	22 900,2	67 420,0	73 025,0	58 655,7	-	-	87,0	80,3
1.3.	Wynagrodzenia	58 472,8	182 296,0	176 751,0	163 801,7	-	-	89,9	92,7
1.3.1.	Osobowe	57 448,7	178 636,0	173 891,0	161 739,3	-	-	90,5	93,0
1.3.2.	Bezosobowe	1 024,1	3 660,0	2 860,0	2 062,4	-	-	56,3	72,1
1.3.3.	Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	784,9	565,0	6 239,0	1 152,2	-	-	203,9	18,5
1.5.	Składki, z tego:	10 382,6	34 404,0	33 633,0	30 248,5	-	-	87,9	89,9
1.5.1.	na ubezpieczenie społeczne	9 188,6	30 420,0	29 739,0	27 085,2	-	-	89,0	91,1
1.5.2.	na Fundusz Pracy	1 194,0	3 984,0	3 894,0	3 163,3	-	-	79,4	81,2
1.5.3.	na Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.4.	Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	4,8	-	-	-	-	-	-	-
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:	694,0	1 336,0	2 961,0	2 785,8	-	-	208,5	94,1
1.7.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	-	350,0	1 364,0	913,1	-	-	260,9	66,9
1.7.3.	podatek CIT	-	250,0	0,0	0,0	-	-	0,0	-
1.7.4.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	102,7	560,0	297,0	217,1	-	-	38,8	73,1
1.7.5.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	142,6	5,0	536,0	519,6	-	-	10392,0	96,9
1.7.6.	opłaty na rzecz budżetu państwa	0,0	0,0	5,0	0,0	-	-	-	0,0
1.8.	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	2 456,6	15 740,0	19 954,0	14 453,6	-	-	91,8	72,4
2.	Wydatki majątkowe	3 663,7	33 080,0	27 205,0	11 404,0	-	-	34,5	41,9
3.	Wydatki na realizację zadań, w tym:	111 931,4	19 500,0	19 500,0	15 165,0	-	-	77,8	77,8
3.1.	Środki przyznane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1.	- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	6 430,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
3.2.	- dopłaty krajowe do materiału siewnego	102 919,2	0,0	150,0	135,1	-	-	-	90,1
3.3.	- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	1 526,8	7 000,0	6 850,0	5 032,3	-	-	71,9	73,5
3.4.	- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	1 055,4	12 500,0	12 500,0	9 997,6	-	-	80,0	80,0
4.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	-	1 150,0	22 081,0	22 080,9	-	-	1 920,1	100,0
5.	Pozostałe wydatki	-	-	3 370,0	3 370,0	-	-	-	100,0
IV.	Kasowo zrealizowane przychody	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Przychody z prywatyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-
V	Kasowo zrealizowane rozchody	-	-	-	-	-	-	-	-
1.	Splata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	36 001,5	8 117	8 117,0	34 781,4	-	-	428,5	428,5
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	1 993,0	2 009,0	2 009,0	1 932,0	-	-	96,2	96,2
Część E. Dane uzupełniające									
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	27 382,6	9 267,0	8 117,0	33 805,6	-	-	364,8	416,5
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	27 382,6	9 267,0	8 117,0	33 805,6	-	-	364,8	416,5
1.2.	- depozyty terminowe	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Z uwagi na to, że działalność KOWR w 2017 r. obejmowała okres od września do grudnia, nie dokonywano porównania danych 2018 r. z danymi z 2017 r.

Załącznik 3. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan według ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		w tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania wynikające z ustawy tworzącej agencję wykonawczą									
1.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	210 947,7	646 000,0	519 650,0	248 423,3	306,2	117,8	38,5	47,8
1.1.	inwestycje i remonty	66 776,4	410 000,0	309 000,0	72 903,1	614,0	109,2	17,8	23,6
1.1.1.	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	27 978,0	140 000,0	39 000,0	34 324,3	500,4	122,7	24,5	88,0
1.1.2.	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	38 798,4	270 000,0	270 000,0	38 578,8	695,9	99,4	14,3	14,3
1.2.	bezzwrotna pomoc finansowa	29 707,6	60 000,0	26 650,0	20 952,6	202,0	70,5	34,9	78,6
1.3.	utrzymanie mienia niezagospodarowanego	45 551,3	57 000,0	54 000,0	45 475,7	125,1	99,8	79,8	84,2
1.4.	wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	15 424,7	30 000,0	16 000,0	10 582,4	194,5	68,6	35,3	66,1
1.5.	pozostałe wydatki	53 487,7	89 000,0	114 000,0	98 509,6	166,4	184,2	110,7	86,4
Część A. Wykonanie planu finansowego w układzie memorialowym									
I	PRZYCHODY OGÓLEM	1 029 185,3	1 039 000,0	1 056 900,0	1 175 988,7	101,0	114,3	113,2	111,3
1.	Przychody własne	1 029 185,3	1 039 000,0	1 056 900,0	1 175 988,7	101,0	114,3	113,2	111,3
1.1.	przychody ze sprzedaży mienia Zasobu	307 559,1	414 700,0	397 000,0	417 274,5	134,8	135,7	100,6	105,1
1.2.	przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	422 381,3	399 600,0	426 000,0	481 420,1	94,6	114,0	120,5	113,0
1.3.	przychody finansowe	250 433,1	179 700,0	200 100,0	249 885,9	71,8	99,8	139,1	124,9
1.3.1.	- odsetki	203 126,1	174 700,0	185 600,0	192 233,1	86,0	94,6	110,0	103,6
1.3.2.	- dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.3.	- inne	47 307,0	5 000,0	14 500,0	57 652,8	10,6	121,9	1153,1	397,6
1.4.	inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu	48 811,8	45 000,0	33 800,0	27 408,2	92,2	56,2	60,9	81,1
II	KOSZTY OGÓLEM	804 843,8	1 061 383,0	1 079 283,0	995 311,5	131,9	123,7	93,8	92,2
1.	Zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	198 711,4	360 400,0	360 400,0	388 263,9	181,4	195,4	107,7	107,7
2.	Środki na koszty funkcjonowania ANR	188 985,0	-	-	-	-	-	-	-
	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	78 615,0	234 983,0	234 983,0	234 983,0	298,9	298,9	100,0	100,0
3.	Koszty gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	338 532,4	466 000,0	483 900,0	372 064,6	137,7	109,9	79,8	76,9
3.1.	Amortyzacja	47 186,4	47 500,0	48 000,0	45 184,8	100,7	95,8	95,1	94,1
3.2.	materiały i energia	2 726,8	4 500,0	3 400,0	2 664,6	165,0	97,7	59,2	78,4
3.3.	usługi obce	45 882,2	75 000,0	55 000,0	46 219,0	163,5	100,7	61,6	84,0
3.4.	bezzwrotna pomoc finansowa	29 718,3	60 000,0	26 650,0	20 847,2	201,9	70,1	34,7	78,2
3.5.	pozostałe koszty rodzajowe	2 512,5	6 000,0	3 500,0	2 041,0	238,8	81,2	34,0	58,3
3.6.	pozostałe koszty operacyjne	108 915,5	140 000,0	212 750,0	153 488,6	128,5	140,9	109,6	72,1
3.7.	podatki i opłaty	34 301,4	53 000,0	42 000,0	32 541,7	154,5	94,9	61,4	77,5
3.8.	koszty finansowe	67 289,3	80 000,0	92 600,0	69 077,7	118,9	102,7	86,3	74,6
	- płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-	-
	- inne	67 289,3	80 000,0	92 600,0	69 077,7	118,9	102,7	86,3	74,6
III	WYNIK (poz. I - II)	224 341,5	-22 383,0	-22 383,0	180 677,2	-	80,5	-807,2	-807,2
IV	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	756 831,6	85 800,0	85 800,0	733 287,9	11,3	96,9	854,6	854,6

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan według ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
			w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Nadwyżka środków finansowych	756 831,6	85 800,0	85 800,0	733 287,9	11,3	96,9	854,6	854,6
V	LIMIT PORĘCZEŃ I GWARANCJI KREDYTOWYCH	-	10 000,0	110 000,0	40 000,0	-	-	400,0	36,4
IV	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego)	38 936,3	270 000,0	270 000,0	45 110,2	693,4	115,9	16,7	16,7
Część B. Plan finansowy w układzie kasowym									
I	STAN ŚRODKÓW NA POCZĄTEK OKRESU	1 109 729,7	300 248,0	1 082 136,0	887 896,0	27,1	80,0	295,7	82,1
II	WPŁYWY Z ZAGOSPODAROWANIA MIENIA ZASOBU	1 565 895,5	1 327 200,0	1 326 547,0	1 611 459,2	84,8	102,9	121,4	121,5
1.	Ze sprzedaży mienia Zasobu	1 153 607,9	963 200,0	963 200,0	1 209 498,6	83,5	104,8	125,6	125,6
2.	Z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	383 034,8	349 000,0	346 035,0	378 065,0	91,1	98,7	108,3	109,3
3.	Inne z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu, w tym:	29 252,8	15 000,0	17 312,0	23 895,6	51,3	81,7	159,3	138,0
3.1.	- odsetki	14 090,5	3 000,0	7 176,0	10 560,0	21,3	74,9	352,0	147,2
III	WYDATKI OGÓLEM	1 787 729,2	1 327 183,0	1 860 033,0	1 588 806,3	74,2	88,9	119,7	85,4
1.	Przekazy zewnętrzne, z tego:	1 309 181,5	446 200,0	1 105 400,0	1 105 399,9	34,1	84,4	247,7	100,0
1.1.	wpłata do budżetu państwa	1 103 236,8	108 600,0	890 488,0	890 488,6	9,8	80,7	820,0	100,0
1.1.1.	wpłata za rok poprzedni	1 083 236,8	73 850,0	855 738,0	855 738,6	6,8	79,0	1158,8	100,0
1.1.2.	zaliczki za rok bieżący	20 000,0	34 750,0	34 750,0	34 750,0	173,8	173,8	100,0	100,0
1.2.	zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	205 944,7	337 600,0	214 912,0	214 911,3	163,9	104,4	63,7	100,0
2.	Środki na koszty funkcjonowania ANR	188 985,0	-	-	-	-	-	-	-
	środki na koszty funkcjonowania KOWR	78 615,0	234 983,0	234 983,0	234 983,0	298,9	298,9	100,0	100,0
3.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	210 947,7	646 000,0	519 650,0	248 423,4	306,2	117,8	38,5	47,8
3.1.	inwestycje i remonty	66 776,4	410 000,0	309 000,0	72 903,1	614,0	109,2	17,8	23,6
3.1.1.	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	27 978,0	140 000,0	39 000,0	34 324,3	500,4	122,7	24,5	88,0
3.1.2.	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	38 798,4	270 000,0	270 000,0	38 578,8	695,9	99,4	14,3	14,3
3.2.	bezwrotna pomoc finansowa	29 707,6	60 000,0	26 650,0	20 952,6	202,0	70,5	34,9	78,6
3.3.	utrzymanie mienia niezagospodarowanego	45 551,3	57 000,0	54 000,0	45 475,7	125,1	99,8	79,8	84,2
3.4.	wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	15 424,7	30 000,0	16 000,0	10 582,4	194,5	68,6	35,3	66,1
3.5.	pozostałe wydatki, z tego:	53 487,7	89 000,0	114 000,0	98 509,6	166,4	184,2	110,7	86,4
3.5.1.	wsparcie programu restrukturyzacji strategicznych spółek hodowlanych	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5.2.	wpłaty do US z tytułu VAT	27 472,5	50 000,0	82 000,0	76 263,0	182,0	277,6	152,5	93,0
3.5.3.	inne wydatki	26 015,2	39 000,0	32 000,0	22 246,6	149,9	85,5	57,0	69,5
IV	RÓŻNICA WPŁYWÓW I WYDATKÓW (poz. II - III)	-221 833,7	17,0	-533 486,0	22 652,9	-	-10,2	133252,4	-4,2
	Rozliczenie nadwyżki środków finansowych do przekazania w roku następnym	-	51 050,0	289 435,0	698 537,9	-	-	1368,3	241,3
V	POZOSTAŁE PRZEPIŁY	-	-	10 000,0	-	-	-	-	-
1.	Splata pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Udzielanie pożyczek	-	-	10 000,0	-	-	-	-	-
3.	Pozostałe rozrachunki	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan według ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		w tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VI	STAN ŚRODKÓW NA KONIEC OKRESU	887 896,0	300 265,0	538 650,0	910 548,9	33,8	102,6	303,2	169,0
Część C. Dane uzupełniające									
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	889 145,5	300 265,0	538 650,0	904 551,4	33,8	101,7	301,3	167,9
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	54 445,5	300 265,0	538 650,0	100 551,4	55,5	184,7	33,5	18,7
1.2.	- depozyty terminowe	834 700,0	-	-	804 000,0	-	96,3	-	-

Załącznik 4. Realizacja niektórych zadań KOWR w 2018 r.

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2017 r.	Plan wydatków po zmianach 2018 r. ^{*)}	Wykonanie 2018 r.	5:3 %	5:4 %
			w tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
	Fundusze promocji - razem	46 384,4	76 362,8	48 443,3	104,4	63,4
1	Fundusze promocji - obsługa	1 637,6	1 748,4	1 972,7	120,5	112,8
2	Fundusze promocji - wsparcie	44 746,7	74 614,4	46 470,6	103,9	62,3
2.1	Fundusz Promocji Mleka	9 373,0	15 604,4	10 340,6	110,3	66,3
2.2	Fundusz Promocji Mięsa Wieprzowego	10 511,6	17 713,2	10 029,5	95,4	56,6
2.3	Fundusz Promocji Mięsa Wołowego	5 229,3	9 295,8	6 302,7	120,5	67,8
2.4	Fundusz Promocji Mięsa Końskiego	141,9	257,1	174,5	123,0	67,9
2.5	Fundusz Promocji Mięsa Owczego	8,4	29,0	22,7	269,7	78,2
2.6	Fundusz Promocji Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych	2477,9	4208,4	2 091,0	84,4	49,7
2.7	Fundusz Promocji Owoców i Warzyw	5 888,8	10 154,8	6 634,0	112,7	65,3
2.8	Fundusz Promocji Mięsa Drobiowego	10 678,7	16 759,2	10 511,5	98,4	62,7
2.9	Fundusz Promocji Ryb	437,1	592,4	364,1	83,3	61,5

*) Plan wydatków po zmianach 2018 r. ustalony na podstawie planów finansowych uchwalonych przez komisje zarządzające poszczególnymi funduszami promocji. Uchwały komisji zarządzających dotyczące planów finansowych na rok 2018 są dostępne na stronie internetowej KOWR: <http://bip.kowr.gov.pl/fundusze-promocji/wyplaty-z-funduszy-promocji>.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2017 r.	Plan wydatków po zmianach 2018 r.			Wykonanie 2018 r.			9:3 %	9:6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem		
			w tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Pomoc Techniczna PO PŻ 2014–2020	6 444,0	6 164,0	-	6 164,0	5 424,8	-	5 424,8	84,2	88,0
2.	PO PŻ 2014–2020	79 357	67 151,8	380 527,2	447 679,0	58 961,0	334 112,8	393 073,8	495,3	87,8
2.1.	Podprogram 2017	79 357	44 280,8	250 924,8	295 205,6	44 280,8	250 924,8	295 205,6	372,0	100,0
2.2.	Podprogram 2018	-	22 871,0	129 602,4	152 473,4	14 680,2	83 188,0	97 868,2	-	64,2

Zadania delegowane przez ARiMR (kwoty wynikające z dokumentów płatniczych wystawionych przez KOWR)

Lp.	Wyszczególnienie	Budżet środków europejskich	Budżet państwa	Razem
		w tys. zł		
1	2	3	4	5
1.	Program dla szkół (brutto)	129 021,3	135 285,3	264 306,6
2.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	12 243,6	12 243,6	24 487,2
3.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	16 599,6	7 824,4	24 424,0
4.	Interwencyjny zakup i sprzedaż odtuszczonego mleka w proszku (koszty brutto przechowywania OMP)	8 263,8	2 468,4	10 732,2
5.	Refundacje wywozowe – wołowina i cielęcina	2 893,8	0,0	2 893,8
6.	Poddziałanie "Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości" w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” PROW 2014–2020	1 081,5	618,2	1 699,7
7.	Poddziałanie "Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” PROW 2014–2020	9 442,2	5 397,0	14 839,2
	Ogółem	179 545,8	163 836,9	343 382,7

Załącznik 5. Wykonanie planu rzeczowego dla zadań realizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w 2018 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2017 r. ¹⁾	Plan na 2018 r.	Wykonanie w 2018 r.	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA Z BUDŻETU KRAJOWEGO						
1.	Działania promocyjne i informacyjne mające na celu promowanie produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych	Liczba przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych	294	200	264	89,8	132,0
2.	Wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	Liczba przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych	35	35	90	257,1	257,1
3.	Dopłaty do materiału siewnego	Liczba wydanych decyzji	65 039	-	45	0,1	-
4.	Wsparcie działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym	Liczba wydanych decyzji	-	-	8	-	-
II.	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA W RAMACH WPR (zadania delegowane z ARIMR)						
5.	Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż						
	<i>zakup</i>	tys. ton	-	50	-	-	-
	<i>przechowywanie</i>	tys. ton	-	60	-	-	-
	<i>sprzedaż</i>	tys. ton	-	10	-	-	-
6.	Interwencyjny zakup masła ³						
	<i>zakup</i>	tys. ton	-	1,0	-	-	-
	<i>przechowywanie</i>	tys. ton	-	2,0	-	-	-
	<i>sprzedaż</i>	tys. ton	-	1,0	-	-	-
7.	Interwencyjny zakup odtłuszczonego mleka w proszku						
	<i>zakup</i>	tys. ton	3,914	7,0	-	-	-
	<i>przechowywanie</i>	tys. ton	35,85-39,0	27,0	39,0-8,17	-	-
	<i>sprzedaż</i>	tys. ton	0,08	13,0	30,831	38538,8	237,2
8.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła	tys. ton	2	0,5	-	-	-
9.	Dopłaty do prywatnego przechowywania odtłuszczonego mleka w proszku	tys. ton	2,3	0,5	-	-	-
10.	Dopłaty do prywatnego przechowywania serów	tys. ton	-	0,1	-	-	-
11.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny	tys. ton	-	7	-	-	-
12.	Dopłaty do prywatnego przechowywania cukru białego	tys. ton	-	25,0	-	-	-
13.	Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny (refundacje wywozowe)	tys. ton	-	-	3,177	-	-
14.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	Rozliczone umowy/projekty (szt.)	365	390	389	106,6	99,7
15.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	Kampanie informacyjne i/lub promocyjne, których realizację wspierał KOWR	13	-	11	84,6	-
16.	"Program dla szkół"	Liczba korzystających dzieci (w mln)	1,81	-	1,85	102,2	-

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2017 r. ¹⁾	Plan na 2018 r.	Wykonanie w 2018 r.	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
17.	Działanie „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (wdrażanie dwóch poddziałań)	Liczba decyzji skutkujących płatnościami ²	1 246	2 020	1 766	141,7	87,4
III.	POZOSTAŁE ZADANIA (w tym zadania krajowej polityki rolnej oraz delegowane zadania WPR z ARiMR)						
18.	Rejestr pierwszych podmiotów skupujących i monitorowanie wielkości skupu mleka	Liczba wydanych decyzji	2 030	4 100	4 170	205,4	101,7
19.	Rozliczenie roku kwotowego 2013/2014 i 2014/2015 na rynku mleka	jw.	2 130	60	175	8,2	291,7
20.	Monitorowanie rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych	jw.	1 177	1 240	1 219	103,6	98,3
21.	Monitorowanie produkcji biopłynów	jw.	3	35	2	66,7	5,7
22.	Monitorowanie produkcji biogazu rolniczego	jw.	778	1 000	836	107,5	83,6
23.	Ewidencja mikroinstalacji biogazu rolniczego	jw.	46	50	64	139,1	128,0
24.	Gromadzenie informacji o infrastrukturze energetycznej	jw.	122	-	-	-	-
25.	Monitorowanie umów na dostarczanie produktów rolnych	jw.	10	160	28	280,0	17,5
26.	Monitorowanie i nadzór nad uprawą tytoniu oraz produkcją i zbytem surowca tytoniowego	jw.	-	9 000	5 498	-	61,1
27.	Monitorowanie produkcji na rynku cukru	jw.	31	300	380	1225,8	126,7
28.	Przetwarzanie cukru przemysłowego	jw.	424	50	129	30,4	258,0
29.	Pomoc na rzecz dywersyfikacji na rynku cukru	jw.	22	10	3	13,6	30,0
30.	Rafinacja cukru przywiezionego spoza UE	jw.	13	10	26	200,0	260,0
31.	Handel zagraniczny na rynku ryżu	jw.	715	730	728	101,8	99,7
32.	Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny	jw.	9	-	305	3388,9	-
33.	Handel zagraniczny na rynku świeżych owoców i warzyw	jw.	215	40	39	18,1	97,5
34.	Handel zagraniczny na rynku lnu i konopi	jw.	14	10	17	121,4	170,0
35.	Handel zagraniczny na rynku cukru	jw.	186	10	5	2,7	50,0
36.	Handel zagraniczny na rynku zbóż	jw.	41	30	67	163,4	223,3
37.	Handel zagraniczny na rynku mleka	jw.	23	45	45	195,7	100,0
38.	Handel zagraniczny na rynku drobiu i jaj	jw.	-	2	6	-	300,0
39.	Handel zagraniczny na rynku alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego	jw.	82	70	81	98,8	115,7
40.	Handel zagraniczny w zakresie produktów przetworzonych non-aneks I (wydawanie zaświadczeń P2, przedłużanie receptur, kontrole weryfikacji receptur)	jw.	224	250	242	108,0	96,8
41.	Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina	jw.	220	200	245	111,4	122,5
42.	Wystawianie certyfikatów dla masła przeznaczonego do interwencyjnego zakupu w innych państwach członkowskich UE	jw.	-	50	-	-	-
43.	Wystawianie certyfikatów dla odtłuszczonego mleka w proszku przeznaczonego do interwencyjnego zakupu w innych państwach członkowskich UE	jw.	-	50	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2017 r.¹)	Plan na 2018 r.	Wykonanie w 2018 r.	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	INNE ZADANIA KOWR						
44.	Branżowy program promocji polskich specjalności żywnościowych	Liczba wydanych decyzji	14	16	30	214,3	187,5
45.	Obsługa funduszy promocji produktów rolno-spożywczych	jw.	3 819	3 700	3 316	86,8	89,6
46.	Kontrole na miejscu (w ramach administrowanych mechanizmów i programów WPR oraz krajowych, a także PO PŻ)	Liczba przeprowadzonych kontroli	12 096	4 800	3 385	28,0	70,5
47.	Realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, w tym:						
	<i>Ilość artykułów spożywczych zakupionych przez KOWR i dostarczonych do magazynów organizacji partnerskich przez wykonawców</i>	tys. ton	68,96	62,0	66,3	96,1	106,9
48.	Gospodarowanie Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, w tym:						
	<i>grunty w dzierżawie na koniec roku</i>	tys. ha	1 034	1 062	1 024	99,0	96,4
	<i>sprzedaż gruntów</i>	tys. ha	4,1	7,4	3,4	82,9	45,9
49.	Realizacja zadań wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, w tym:						
	<i>decyzje administracyjne wydawane na podstawie art. 2a ust. 4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego</i>	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (tys. szt.)	15,2	nd	18,5	121,7	-
		Powierzchnia, której dotyczyły wydane decyzje (tys. ha)	44,4	nd	50,7	114,1	-
	<i>nabycie przez KOWR nieruchomości rolnych na pisemne żądanie zbywcy na podstawie art. 2a ust. 6 ukur</i>	Liczba nabytych nieruchomości	39	nd	10	25,6	-
		Powierzchnia nabytych nieruchomości (tys. ha)	1,077	nd	0,12	11,6	-
	<i>prawo pierwokupu oraz prawo nabycia nieruchomości rolnych przysługujące KOWR na podstawie art. 3 ust. 4 i art. 4 ust. 1 ukur</i>	Liczba oświadczeń złożonych przez KOWR	4	nd	28	700,0	-
		Powierzchnia nieruchomości (tys. ha)	0,089	nd	0,67	758,1	-
	<i>prawo pierwokupu oraz prawo nabycia udziałów/akcji w spółce prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, przysługujące na podstawie art. 3a ust. 1 i art. 4 ust. 6 ukur</i>	Liczba oświadczeń złożonych przez KOWR	139	nd	926	666,2	-
50.	Nadzór właścicielski nad spółkami						
	<i>nadzorowane spółki hodowlane i Elewarr sp. z o.o.</i>	Liczba spółek	42	nd	42	100,0	-
	<i>kontrole</i>	Liczba przeprowadzonych kontroli	25	nd	15	60,0	-

*) W związku z tym, że stosownie do treści art. 46 ust. 1 i 2 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa z dnia 1 września 2017 r. z mocy prawa wstąpił w ogół praw i obowiązków zniesionych Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Agencji Rynku Rolnego – z wyjątkiem praw i obowiązków, w które wstąpiła Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – w kolumnie przedstawiono dane za cały 2017 r., czyli dotyczące działalności zniesionych ARR i ANR za okres styczeń-sierpień 2017 r. oraz działalności KOWR w okresie wrzesień-grudzień 2017 r.

Załącznik 6. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
12. Minister Przedsiębiorczości i Technologii
13. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
14. Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa